БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 178 (18.356). • Сешанба, 1982 йил 3 август • Баҳоси 3 тийин.

КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорлари — ҳаётга!

СССР 60

- ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИНИ БАЖАРИШ — УМУМХАЛҚ ИШИ
- МЎЛ-КЎЛ ДОН УЧУН КУРАШДА ҚИЗҒИН ПАЛЛА
- ЎЛКАМИЗ НОЗ-НЕЪМАТЛАРИ — ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

БУТУН ҲОСИЛНИ ЙИҒАЙЛИК, АСРАЙЛИК, ҚАЙТА ИШЛАЙЛИК

ИККИ ПЛАНГА ТЕНГ ДОН

НИШОН РАЙОНИДАГИ ИБН СИНО НОМЛИ СОВХОЗ МАККАЖЎХОРИКОРЛАРИ ПЛАНДАГИ 6000 ТОННА ЎРНИГА 12000 ТОННА «КАҲРАБО ДОН» ТАЙЁРЛАШГА АҲД ҚИЛДИЛАР

[illegible]

...оляпмиз. Учта ўрим-йиғим отряди тузиб, иш бошига суяги маккажўхорикорликда қотган, техникага ихлосманд, ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам ўз бурчлари-

[illegible]

Биз 700 гектар майдонга маккажўхори билан хашаки лавлаги ҳам экканмиз. Лавлагидан ҳам кутилгандан зиёд ҳосил етиштирилди. Ҳисоб-китобларга қараганда

[illegible]

Субон БАРАТОВ,
Нишон районидаги Ибн Сино номли маккажўхорикорлик совхозининг директори.

Турди САМАДОВ,
партия ташкилотининг секретари.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг шу йил сентябрда бўладиган пленумида КПСС XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь, 1982 йил май Пленумларининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларини бажариш соҳасида республикада илм-фаннинг ролини ошириш вазифалари кўриб чиқилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов 2 август куни Ўзбекистоннинг етакчи олимлари билан суҳбатлашди. Суҳбат давомида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш негизида экономикани янада юксалтиришга, уни ривожлантиришнинг интенсив йўлига ўтказишга доир, Озиқ-овқат программасини амалга оширишга Ўзбекистон олимларининг ҳиссасини кўпайтиришга оид муҳим масалалар ҳақида гапирилди.

Суҳбат қатнашчилари ўз фикрларини ўртоқлашдилар. Улар республикада ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришнинг актуал проблемаларини ишлаб чиқишни жадаллаштириш, халқ хўжалиги тармоқларини интенсивлаш ва уларнинг самарадорлигини ошириш билан боғлиқ илмий тадқиқотларни ишлаб чиқаришга тезроқ жорий этишнинг муҳимлигини уқтириб ўтдилар. КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь, 1982 йил май Пленумлари республика олдига қўйган вазифаларни муваффақиятли равишда бажаришга оид конкрет таклифлар айтилди.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН БОҒБОНЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Қорақалпоғистон АССР қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларини ҳаётга татбиқ эта бориб, ҳўл мева тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари, 1 августда бажардилар. Давлатга 5100 тоннадан зиёд мева сотилди. Шундан 1000 тоннаси умумиттифоқ фондига юборилди.

Кўпгина районлар ва хўжаликлар ҳўл мева тайёрлаш ва давлатга сотиш юзасидан социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этдилар. Беруний, Элликқальа, Амударё, Тўрткўл, Қораўзак районлари маҳсулот тайёрлаш ҳажмини 125—183 процент қилиб уддаладилар.

Тўрткўл районидаги «Совет Ўзбекистони», Беруний районидаги «Правда», Элликқальа районидаги «Қирққизобод» колхозлари, Хўжайли районидаги «Ленинобод», Нукус районидаги Жданов номли, Чимбой районидаги «Октябрь 40 йиллиги», Амударё районидаги М. Горький номли совхозлар ҳўл мева етиштириш ва тайёрлаш планини анча ошириб бажардилар.

Мева териш ва топшириш давом этмоқда. Қорақалпоғистон АССР боғбонлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга яна 2 минг тонна ҳўл мева топширишга қарор қилишди.

МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

НУКУС («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг мажлислар залида бўлиб ўтган матбуот конференциясида КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг (1982 йил) май Пленуми қарорлари ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси асосида автоном республикада чорвачиликни ривожлантиришнинг истиқболлари, амалга оширилаётган тадбирлар тўғрисида Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Раиси М. Юсупов гапириб берди.

Матбуот конференциясида автоном республика газеталари, журналлар, нашриёт, радио ва телевидение ижодий ходимлари иштирок этдилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада матбуотни ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун «Ленин байроғи» газетаси редакциясининг катта мухбири **Левиза Алимова** ва бўлим мудири Ибрагим Куртемирович **Паши** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвонини берди.

Республика «Ленин байроғи» газетаси редакцияси ходимларидан, штатсиз мухбирлари, телеграфистларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ҲОСИЛ НОБУД БЎЛМАЙДИ

Бутун ҳосилни йиғайлик, асрайлик, қайта ишлайлик! Ўзбекистондаги илғор бригада бошлиқларининг бу даъвати умумхалқ ҳаракатининг шиорига айланди. Республикамизнинг боғбону соҳибкорлари, ғаллакору сабзавоткорлари ва маккажўхорикорлари, юрагида қўри бор, ҳосил ишқи билан яшаётган барча бу жанговар даъватга «лаббай» деб жавоб бермоқда. Ватанпарварлар қаторида Қашқадарё область, Толлимаржон районидаги Ҳамза номли совхоз маккажўхорикорлари ҳам бор.

Маккажўхори етиштиришга ихтисослаштирилган бу совхозда 1000 гектар майдонда мўл ҳосил етиштирилди. Совхоз миришкорлари давлатга 10 минг тонна «каҳрабо дон» топшириш мажбуриятини олишган.

Суратда: сувчи Карим Маматов, бўлим бошқарувчиси Эшим Кўчимов ва совхоз директори Рўзи Аҳмедов экин ривожини кўздан кечиришяпти.

Ш. Шаропов фотоси (ЎзТАГ).

«Совет Ўзбекистони» мухбири бонг уради

ЎЗИБЎЛАРЧИЛИК ОҚИБАТИ

Наманган районидаги сабзавотчиликка ихтисослаштирилган Тельман номли колхоз юбилей йилида эл дастурхонига 26 минг тонна сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш мажбуриятини олган. Бироқ хўжалик раҳбарлари хозирги айни пишиқчилик кунларида далаларда катта меҳнат эвазига етиштирилган маҳсулотларни нест-нобуд қилмай йиғиштириб олиш чораларини кўришмаяпти. Июль ойининг биринчи ярмида хўжалик 2530 тонна ўрнига 1015 тонна сабзавот маҳсулоти сотиб, белгиланган графикни 40 процент бажарди, холос. Бу ўтган йилнинг шу давридагидан 656 тонна камдир.

Ж. Турғунов бошлиқ бригада далаларида эса помидор ғарқ пишган бўлса-да, терим суст олиб борилаётганлиги туфайли топшириқ 13 процент бажарилди, холос. Бригадада ишчи кучи, маҳсулот етарли бўлишига қарамай, резервлардан тўла фойдаланилмаяпти. Энг ачинарлиси шундаки, бригадада сабзавот топшириш кунлик графиги белгиланмаган.

Колхознинг Х. Муродов, П. Йўлдошев бошлиқ бригадаларида ҳам пишиб етилган помидор ва бошқа махсулотлар ўз вақтида териб олиниб, қабул пунктларига жўнатилмаяпти. Оқибатда бу коллективлар ҳам июль ойи биринчи ярми топшириғини 15 процент бажаришди, холос.

Колхознинг Ю. Каримов бошлиқ бригадасида иш, айниқса, пала-партиш. Помидор теришда сифатга эътибор берилмаяпти. Натижада кўплаб маҳсулот нобуд бўляпти. Устига устак помидорлар чала терилаётир.

Областнинг Чортоқ районидаги сабзавот етиштиришга ихтисослаштирилган «Комсомолобод», «Ленинизм» совхозларида ҳам сифатга эътибор берилмаяпти. Бу хўжаликларнинг раҳбарлари план кетидан қувиб сифатга панжа орасидан қарашяпти.

Мева топширишда Норин, Учқўрғон районлари боғбонлари ҳам сифатни унутиб қўйишяпти.

Юқоридаги колхоз ва совхозлар юбилей йили ҳосилини тез ва соз териб олиш ва уларни ўз вақтида шаҳарликлар дастурхонига етказиб бериш чора-тадбирларини кўришлари зарур.

А. НИЕЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Л. И. БРЕЖНЕВнинг АҚШ президентига мактуби

Ливандаги вазият жуда кескинлашганлиги муносабати билан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев АҚШ президенти Р. Рейганга шахсий мактуб йўллаб, ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битимни яна бузган ва Ғарбий Байрутга ёпирилиб ҳужум бошлаган Исроилнинг хиёнаткорона ҳаракатларига унинг эътиборини қаратди. Шу ҳаракатлар натижасида тинч аҳоли шафқатсизларча қирғин қилинмоқда, шаҳар вайрон этилмоқда.

Л. И. Брежнев Қўшма Штатлар президентини Байрутдаги одамларнинг қирғин қилиниши давом этишига йўл қўймаслик учун жуда шошилинч равишда ўз имкониятларидан фойдаланишга чақирди. Вазият бениҳоят жиддий ва қалтис бўлганлиги сабабли жуда зудлик билан чоралар кўрилиши керак, деб уқтирилади мактубда.

Ливаннинг ва, айниқса унинг пойтахти аҳолисининг фожиаси агрессорни тўхтатиши мумкин бўлган, аммо уни тўхтатмаган кимсаларнинг ҳам виждонида ўчмас доғ бўлиб қолади, деб таъкидланади Совет давлати бошлиғининг мактубида.

(ТАСС).

ИСРОИЛНИ АГРЕССИЯНИ ТЎХТАТИШГА МАЖБУР ЭТИШ КЕРАК

ТАСС БАЁНОТИ

Исроил қўшинлари қамал ичидаги Ғарбий Байрутга кенг кўламда ҳужум бошладилар. Исроил армиясининг зарбдор кучлари — танклар, самолётлар, артиллерия, ҳарбий кемалар шаҳарнинг мард ҳимоячиларига қарши ташланди. Шаҳарнинг тинч аҳолисидан қурбон бўлганлар кўпаймоқда, уй-жой кварталлари вайрон қилинмоқда, ҳатто госпиталларга ҳам босқинчиларча ҳужум қилинмоқда. Артиллерия чет эл элчихоналари жойлашган районларни нишонга олиб, тўпга тутмоқда. Исроиллик ваҳшийлар ҳозирги вақтда Байрутда қилинаётган ишлар Ливан ва Фаластин халқларига нисбатан чинакам қирғинчиликдан бошқа нарса эмас.

Ливан пойтахтининг яксон қилиниши Исроил ҳарбийларининг янги мудҳиш жиноятидир. Хавфсизлик Кенгаши ҳали яқиндагина Исроилдан Байрутни қамал қилишни дарҳол тўхтатишни талаб этган қарорни қабул қилган эди. Ана шу қарорни сурбетларча назар писанд этмай, шундай жиноят қилинмоқда.

Шу муносабат билан Исроил ва Қўшма Штатларнинг биргаликдаги ҳаракатлари яна бир марта жуда яққол намоён бўлди. Хавфсизлик Кенгашининг барча аъзолари ўртасида фақат Қўшма Штатларгина қамални тўхтатиш тўғрисидаги талабни қўллаб-қувватламади ва шу билан Исроилнинг ҳукмрон тўдасига Ливан пойтахтини штурм қилиш учун фотиҳа берди. Америка маъмурияти «тинчлик»ка интилмоқда, деган ниқоб остида агрессор ҳозирги хужум учун куч тўплади. Бу фактларнинг ҳаммаси босқинчилик учун Тель-Авив билан бир қаторда Вашингтон ҳам жавобгар эканлигини яққол кўрсатиб турибди.

Исроил ҳарбийларининг Ливанда Қўшма Штатлар кўмаги билан қилаётган ёвузликлари бутун жаҳонда қаҳр-ғазаб туғдирди, Яқин Шарқда адоват ва душманчиликнинг янги уруғларини сочмоқда, Исроил билан араб давлатлари ва халқлари ўртасидаги жарликни чуқурлаштирмоқда.

Инсониятнинг виждони, кишиларнинг қайғу ва аламларига бепарво қарай олмайдиган инсонларнинг виждони Ливан тупроғида қутурган агрессор томонидан одамларнинг кўплаб ўлдирилиши дарҳол тўхтатилсин, деб талаб этмоқда. Исроил ўз жиноятлари билан ўзини халқаро ҳамжамиятдан чиқариб қўйди. У ана шу ҳамжамиятнинг хоҳиш-иродаси ва талабларини сурбетларча ва беҳаёлик билан поймол этмоқда.

Совет Иттифоқининг раҳбар доиралари агрессияни тўхтатиш соҳасида амалий чоралар кўришни бундан буён пайсалга солиб бўлмайди, деб ҳисоблайдилар. БМТ Хавфсизлик Кенгаши агрессорга нисбатан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставида кўзда тутилган барча таъсир чораларини дарҳол кўриб чиқиб, қабул қилиши зарур.

Агрессия тўхтатилиши керак.

ҚУРОЛЛАНИШ ПОЙГАСИ ТЎХТАТИЛСИН

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов номига Европа хавфсизлиги ва ҳамкорлиги учун курашувчи халқаро комитетнинг раиси, Бельгиянинг таниқли жамоат арбоби, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти лауреати Р. Гоордан мактуб ва Хельсинки шаҳрида ўтказилган Умумевропа кенгашида қатнашган давлатларнинг ҳукуматларига шу комитетнинг мурожаатномаси олинди.

Н. А. Тихонов Р. Гоорга жавоб йўллади. Бу жавобда, жумладан, бундай дейилади:

«Совет Иттифоқидагилар мурожаатномада қуролланиш пойгасини тўхтатишга ва Европани ядро уруши хавфидан халос қилишга, Хельсинкида бошланган жараённи давом эттиришга чақириб қилинган даъватни яхши англайдилар. Мамлакатимиз сиёсатида Европада ҳам, бутун жаҳонда ҳам тинчликни сақлаш ва ядро урушининг олдини олиш тўғрисидаги ғамхўрлик энг биринчи ўринда туради. Л. И. Брежневнинг БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланишга бағишланган иккинчи махсус сессиясига йўллаган мактуби буни яққол тасдиқлайди. Бу мактубда СССР ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик мажбуриятини ўз зиммасига олди.

Бу қадам жуда катта аҳамиятга эгадир. Ядро қуролига эга бўлган бошқа давлатлар биздан ибрат олсалар ядро урушининг пайдо бўлиш эҳтимоли тамомила йўқолади.

Совет Иттифоқининг ана шу бир томонлама кўрган тадбирлари натижасида халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлиги ишига, жумладан Европада тинчлик ва хавфсизлик ишига салмоқли ҳисса қўшилганлиги аёндир. Халқаро жамоатчилик ядро қуролига эга бўлган бошқа давлатларнинг ҳам шундай тадбирлар кўришини кутишга ҳақлидир.

Совет Иттифоқи Европани ўртача олисликка учириладиган ядро қуролидан ҳам, тактик қуролдан ҳам тамомила халос қилиш тарафдоридир. Айни вақтда биз Европада ҳар икки томоннинг — СССР ва НАТОнинг ўртача олисликка мўлжалланган ядро қуролларини секин-аста, лекин кўп миқдорда — юзтадан қисқартиришга ҳам тайёр эканлигимизни билдирамиз.

Биз стратегик қуролларни чеклаш ва қисқартириш тўғрисида ҳам бир битимга келишишга интилмоқдамиз, СССР билан АҚШнинг стратегик қурол-яроғларни ишлаб чиқаришни ҳозирнинг ўзидаёқ тўхтатишни таклиф этдик. Бу қурол сон жиҳатидан ҳам кўпайтирилмаслиги керак. Уни янгилаш энг кўп даражада чеклаб қўйилиши лозим.

Биз Женевада ўтказилаётган Совет — Америка музокараларида худди шу руҳда адолатли, ҳалол битимлар тузилиши учун ҳаракат қилмоқдамиз. Аммо музокаралар бошланганлиги ҳали қилинадиган ишнинг ҳаммаси эмаслигини, музокараларда ижобий натижаларга эришиш жуда муҳим эканлигини кўрмаслик мумкин эмас. Музокаралар қуролланиш пойгасини давом эттириш учун бир ниқоб бўлиб хизмат қилмаслиги лозим.

Европа халқларининг манфаатлари Хельсинки Якунловчи актининг қоидалари ва принципларини изчил амалга оширишни талаб этади. Умумевропа ҳамкорлиги жараёнига зарар етказиш йўлидаги ҳар қандай уринишларга, бу уринишларнинг қандай соҳага — сиёсий, савдо-иқтисодий, маданий ёки гуманитар соҳага тааллуқли бўлишидан қатъи назар зарба бериш керак. Мадрид учрашувини муваффақиятли тугаллаш ва хусусан Европада тинчликни мустаҳкамлаш ҳамда қуролсизланиш тадбирларига бағишланган конференцияни чақириш тўғрисидаги қарорни қабул қилиш Хельсинки руҳини қарор топтиришга қўшилган муҳим ҳисса бўлур эди. Совет Иттифоқи Мадрид учрашувининг ижобий тугалланишига ёрдам бериш учун бундан буён ҳам қўлидан келган ҳамма чораларни кўради».

(ТАСС).

ПОЛИГРАФЧИЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Ўзбекистон полиграфчилари Москвадан табрикнома олишди. Йилнинг иккинчи кварталидаги социалистик мусобақа якунларига кўра Чирчиқ шаҳар босмахонасининг офсет босма фабрикаси ва Қўқон китоб савдоси ташкилоти СССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети ҳамда маданият ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ
ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети чуқур қайғу билан маълум қиладиларки, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Андижон область Бўз районидаги «Партия XX съезди» совхози директори Маннон Жалолов узоқ давом этган касалликдан сўнг 1982 йил 1 августда 49 ёшида вафот этди.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ — ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОМИТЕТНИНГ ИШ УСЛУБИ

ИШИМИЗ МЕЗОНИ

АНДИЖОН ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПАРТИЯГА ҚАБУЛ ВА ЁШ КОММУНИСТЛАР БИЛАН ИШЛАШ ТАЖРИБАСИДАН

Яқинда шаҳар партия комитетида бир гуруҳ ёш коммунистларни қабул қилдик. Бундай қабул ойда бир марта ўтказилиб, унда бир йиллик партия стажига эга бўлганлар ва партия аъзолигига кандидатлар ўзларининг ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги фаолиятлари ҳақида ҳисоб беришади. Уйсозлик комбинатининг инженери Д. Син, 162-қурилиш трестининг бригада бошлиғи У. Пўлатов, трикотаж фабрикасининг ишчиси Ф. Олимовалар партия сафига ўтгандан кейин меҳнат активликлари янада ошиб кетганлигини шундай ҳикоя қилишдики, шу топда беихтиёр ёдимга ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия XXVI съездида айтган қуйидаги гаплари тушди: «Партияга киришни хоҳловчиларнинг сони ўсиб бормоқда. Партияга янги аъзолар қабул қилишга янада талабчанлик билан муносабатда бўлинмоқда. Партияга қабул қилинаётганларнинг сиёсий, амалий ва маънавий фазилатларини текширишдан ўтказишда кандидатлик стажидан яхшироқ фойдаланиладиган бўлиб қолди». Ҳақиқатан ҳам шаҳар партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари фаолиятида бу қоида мустаҳкам қарор топиб боряпти.

Партия аъзолари сафини ўстиришда унинг ижтимоий составини янада яхшилаб боришга алоҳида аҳамият берилмоқда. Сўнгги йилларда партияга қабул қилинаётганлар орасида ишчиларнинг салмоғи ўсди. Агар 1972 йили партияга қабул қилинганларнинг 65,6 процентини ишчилар ташкил этган бўлса, ҳозир бу кўрсаткич 69,7 процентни ташкил этади.

Ўтган йили партия аъзолигига кандидатликка қабул қилинган 416 кишининг 288 нафарини ёки 69,2 процентини илғор ишчилар ташкил этди. Улар орасида шу йилнинг февралига қадар шахсий икки йиллик планини бажаришга муваффақ бўлган тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 1-фабриканинг тикувчиси Ўктамхон Ҳасанова, бирлашма бош корхонаси 3-цехининг тикувчиси Жамилахон Қурбонова, «Электроаппарат» заводи йиғув-механика цехининг автоматчиси Расулжон Мамажонов, йиғув цехининг слесари Дилшод Дадамирзаев, «Коммунар» заводининг токари Александр Николаевич Кувшинов ва бошқалар бор. Жамилахон Қурбонова бирлашма партия комитетининг тавсиясига кўра қолоқ бригадага мастер бўлиб ўтиб ишлай бошлади. Расулжон Мамажонов эса беш йилликни тўрт йилда бажаришга аҳд қилди.

Партия сафига қабул қилинаётганлар ёш составининг аҳамияти каттадир. КПСС XXVI съездида таъкидланганидек, ҳозир 18—25 ёшга кирган ёшлар эртага жамиятимизнинг асосини ташкил этишади. Шунинг учун шаҳар партия ташкилоти ёшлар — энг аввало комсомоллар ҳисобига ўсиб бораётганлиги тасодифий ҳол эмас. 1981 йили партияга қабул қилинганларнинг 71,9 процентини комсомоллар ташкил этди.

Шаҳар халқ хўжалигини юксалтириш учун курашда минглаб хотин-қизларимиз фаол иштирок этишмоқда. Партия ташкилотларида хотин-қизлар сафи тобора кенгайиб бораётганлиги ҳам табиийдир. Ўтган йили партияга қабул қилинганларнинг 36,3 процентини хотин-қизлар ташкил қилди. Шаҳар партия ташкилотининг миллий состави ҳам кенгайиб бормоқда. Шаҳар коммунистлари мамлакатимизнинг 37 миллат ва элати вакилларидан иборатдир.

Партияга танлаб олиш ва ёш коммунистларни тарбиялаш, уларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан чиниқтириш масалаларида шаҳар партия комитети ҳузуридаги партия комиссияси алоҳида роль ўйнайди. Сўнгги йилларда унинг фаолият доираси анча кенгайтирилди, айниқса, партияга қабул қилишга тайёрлаш, ёш коммунистлар билан ишлаш, коммунистларнинг шахсий ишларини кўриб чиқиш борасидаги фаолияти жонлантирилди. Партия комиссиясининг аъзолари бевосита ишлаб чиқариш коллективларида бўлишиб, партияга кирувчиларни танлаш, тайёрлаш ва тарбиялашда бошланғич партия ташкилотларига яқиндан амалий ёрдам беришмоқда.

Партияга танлаб олиш, партия аъзолигига кандидатларни ва ёш коммунистларни тарбиялаш масаласи доимо шаҳар партия комитети бюросининг диққат марказида туради. Бу масалалар бўйича бошланғич партия ташкилотларининг ҳисоботлари шаҳар партия комитетининг бюро мажлисларида мунтазам эшитиб борилади.

Партияга қабул қилиш ва ёш коммунистлар билан ишлаш самарадорлигини оширишда бошланғич партия ташкилоти секретарларининг кенгаш ва семинарлари, шаҳар партия комитети ҳузуридаги доимий ҳаракатдаги семинар машғулотлари, «Секретарлар куни»ни ўтказиб туриш ижобий натижа бермоқда.

Партияга кирувчиларга нисбатан талабчанликнинг янада ортиши партия сафларининг ўсишини тартибга солишда муҳим ўрин тутмоқда. Партияга қабул одатда очиқ партия йиғилишларида кўриб чиқилаётганлиги партияга кирувчи тўғрисида фақат коммунистларгина эмас, партиясиз ўртоқларнинг ҳам фикрини билиш имкониятини бермоқда.

Партия сафларини мустаҳкамлашда КПСС аъзолигига кандидат бўлиб ўтувчиларга тавсиянома беришнинг масъулияти ва аҳамияти каттадир. Унда партияга кирувчининг ишчанлик, сиёсий ва ахлоқий сифатлари ўз ифодасини топади. Партия ташкилотлари партияга кирувчилар учун тавсиянома берувчиларнинг масъулиятини ошириш борасида катта ишларни амалга оширмоқда. Бироқ, бу ўринда яна шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш лозимки, айрим тавсиянома берувчилар партияга кирувчи ҳақида юзаки тасаввурга эга бўлишади, унинг меҳнат фаолиятини, сиёсий ва ахлоқий фазилатларини яхши ўрганишмайди. Партияга янги аъзолар қабул қилиш масаласига жиддий ёндашиш, КПССга кирувчиларни кандидатлик муддати давомида атрофлича синаб кўриш ишлари янада кучайтирилиши керак. Кўпгина партия ташкилотлари, жумладан ёғ-мой комбинати, «Коммунар» заводи партия ташкилотлари кандидатлик муддати қандай ўталаётганлиги ҳақидаги ҳисоботларни бюро мажлисларида ва партия йиғилишларида мунтазам эшитиб боришмоқда. Бу партия ташкилотларида кандидатларни тавсиянома берувчилар томонидан синаб бориш ишлари ҳам яхши йўлга қўйилган.

КПСС Марказий Комитетининг «Қирғизистон партия ташкилотларида партияга қабул қилиш ва КПСС аъзолигига кандидатларни тарбиялаш иши тўғрисида»ги қарори, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг асарларида баён этилган вазифаларни бажара бориб, шаҳар партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари партия аъзолигига кандидатлар ва ёш коммунистлар билан олиб бораётган тарбиявий ишларини изчил такомиллаштирмоқдалар. Бунинг учун ишлаб чиқариш коллективларининг аниқ ишлари билан узвий боғланган ғоявий-тарбиявий таъсир кўрсатишнинг турли шакл ва усулларидан фойдаланилмоқда.

Шаҳар партия комитетининг ташкилий-партиявий ишлар кабинети зарур партиявий-сиёсий адабиёт, мактаб ташкилотчилари ва тингловчиларига ёрдам тариқасида методик ва справка-ахборот материаллари билан таъминланган. Бу ерда консультация пункти доимо ишлаб туради. Унинг ишига шаҳар партия комитетининг бўлим мудирлари, олий ўқув юртларининг партиявий иш методикасини биладиган ўқитувчилари раҳбарлик қилишади. Тарих фанлари кандидатлари — доцентлар И. Қосимов, П. Исроилов, Ч. Темиров, С. Соатовлар шулар жумласидандир. Улар пропагандистлар учун доимий ҳаракатдаги семинарда машғулотлар ўтказишади.

Сўнгги йилларда методик совет томонидан педагогика институти, трикотаж фабрикаси, машинасозлик заводи, 162-қурилиш тресті, автокомбинат партия ташкилотлари қошидаги ёш коммунистлар мактабларининг иш тажрибалари оммалаштирилди. 162-қурилиш тресті партия комитети базасида ўтказилган ёш коммунистлар мактаблари раҳбарларининг семинари ҳам ўзига хос тажриба алмаштириш ролини ўтади.

Шаҳар партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари ҳузурида ташкил этилган ёш коммунистлар мактаблари тингловчиларини ғоявий ва сиёсий чиниқтиришга, меҳнат ва ижтимоий активлигини оширишга, уларда омма орасида сиёсий, ташкилий ва тарбиявий иш олиб бориш малакасини ҳосил қилишга ёрдам беряпти. Ўқиш уларнинг ишлаб чиқаришда фаоллигини оширмоқда. 697 КПСС аъзолигига кандидат ва ёш коммунистдан икки киши бир беш йилликда икки беш йиллик планини, 22 киши кандидатлик муддати даврида икки йиллик топшириқни бажаришга аҳд қилди. 258 киши эса зиммасига оширилган социалистик мажбурият қабул қилди. Шаҳар партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари партияга қабул ва ёш коммунистлар билан ишлашни КПСС XXVI съезди талаблари даражасида яхшилаш учун курашаверади.

И. ҲАМИДОВ,
Андижон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари.

ҚУВВАТЛАР ЎЗ ВАҚТИДА ИШГА ТУШЯПТИМИ?

АСОСИЙ МАҚСАД — ПИРОВАРД НАТИЖА

Жонажон партиямиз XXVI съезди қурилишлар, бинокорлик материаллари саноати корхоналари ва қурилиш индустрияси ишчилари, лойиҳа ва илмий-тадқиқот институтлари ходимлари олдига катта ва масъулиятли вазифаларни юклаган. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев республикамизга ташриф буюрганида, Ўзбекистон ССР раҳбарлари билан суҳбатда капитал қурилишни ўн биринчи беш йилликнинг ҳал қилувчи участкаси сифатида тубдан яхшилаш зарурлигини алоҳида уқдириб ўтди.

Дарҳақиқат, КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Планлаштиришни яхшилаш ва хўжалик механизмининг ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишга таъсирини кучайтириш тўғрисида»ги қарори сусткашлик билан бажарилмоқда. Планлаштириш ва қурилишларни маблағлар билан таъминлашда бир қатор хато ва нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Сифатдан кўра кўпроқ сон биринчи ўринга чиқиб олган пайтлардаги инерция, анъаналар ва одатлар кучини бартараф этишда ҳамма чоралар кўрилгани йўқ. Буларнинг ҳаммаси бизга қарашли қурилиш коллективларига ҳам тўла-тўкис тааллуқлидир.

Бош бошқарма, унинг трестлари, бошқармалари ва корхоналари коллективларининг 1981 йил ва шу йилнинг биринчи ярмидаги фаолиятини баҳолар эканмиз, бу соҳада муайян ютуқлар қўлга киритилганлигини мамнуният билан таъкидлаймиз. Бирмунча тажриба тўпладик, уни ҳар томонлама ўрганишимиз ва оммалаштиришимиз лозим. Шуниси қувончлики, «Главташкентстрой» коллективлари асосий фондларни фойдаланишга топшириш бўйича ўн биринчи беш йиллик дастлабки йили ҳамда шу йилнинг биринчи ярми программасини ошириб бажардилар. 1980 йилдагига нисбатан ишга тушириладиган объектларда 4 миллион сўмликдан зиёд қурилиш-монтаж ишлари адо этилди. Бу катта муваффақиятга 1-уйсозлик комбинати, 11-, 159-, «Ташинжстрой», «Таштрансспецстрой» трестлари, транспорт ишлаб чиқариш бошқармаси сингари бир қатор ташкилотлар коллективлари баракали ҳисса қўшдилар. 1-уйсозлик комбинати меҳнатчилари ўтган йилги юксак кўрсаткичлари учун КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирландилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистон ССРга Ленин ордени топшириш тантаналарида Тошкентни «Шарқ юлдузи» деб атади. Она шаҳримизни янада гўзал, муҳташам диёрга айлантириш, унинг шуҳратига шуҳрат қўшиш учун ҳали кўп иш қилишимиз зарур. Тошкент шаҳрини комплекс қуриш ва ободонлаштириш суръатини ошириш ҳамда сифатини яхшилаш борасида олдимизда қатор вазифалар турибди. Шулардан бири яқин орада республикамиз пойтахтида ҳар йили салкам 1,5 миллион квадрат метр уй-жой биноларини қуришдан иборат. Хўш, биз бу юксак довонга қандай яқинлашмоқдамиз? Ўтган йили Тошкентда 867 минг квадрат метр уй-жой биноси қуриб битказилди. Бу, 1980 йилдагидан 90 минг квадрат метр кўп, демакдир. Бундан ташқари, уй-жой бинолари билан комплекс ҳолда 9 та мактаб, 12 та болалар боғчаси, касалхоналар, поликлиникалар фойдаланишга топширилди. Шунингдек, шаҳримизда 80 та йирик саноат объекти, маданий-маиший аҳамиятга эга ва коммунал мақсадлардаги бинолар фойдаланишга топширилди. Улар орасида Абразив комбинати, химия-фармацевтика, «Ташсельмаш», «Компрессор» заводлари, бош кийимлар фабрикасидаги янги қувватлар бор. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг асосий кутубхонаси, Математика, Микробиология ва Биоорганик химия институтларининг бинолари, Қурилиш банки ва «Госкомсельхозтехника»нинг ахборот-ҳисоблаш марказлари, Кўкрак хирургияси ҳамда Ўсимликларни муҳофаза қилиш институтларининг мажлислар заллари ҳам фойдаланиш учун қабул қилиб олинди. Хуллас, товар маҳсулотини реализация қилиш ҳажми бўйича Бош бошқармамиз 1981 йил топшириғини 102,7 процент бажаришга эришди. Бироқ бу муваффақиятни мустаҳкамлай олмайдик. Шу йилнинг ярим йиллик плани товар-қурилиш маҳсулоти бўйича 98 процентда қолиб кетди.

Ўн биринчи беш йиллик иккинчи йилида Тошкентда 1 миллион квадрат метрга яқин уй-жой биноларини қуриб бериш мажбуриятини олганмиз. У ниҳоятда мураккаб вазифа. Аммо уни бажариш учун ҳамма имкониятларга эгамиз. Гап ана шу резервлардан қай даражада фойдаланишимизга боғлиқ. Ўртоқ Л. И. Брежнев республикамиз раҳбарлари билан суҳбатда йирик панелли уйсозлик корхоналари қувватларидан унумли фойдаланишга, бу соҳани янада ривожлантиришга даъват этди. Бош бошқармамиз коллективлари шунга кўра ўз ихтиёрларидаги ишлаб чиқариш базасини тараққий эттиришни биринчи даражали масалалар қаторига қўшдилар. Биргина шу йилнинг ўзида ўз базамизни кучайтиришга қарийб 24 миллион сўм капитал маблағ сарфламоқчимиз. 1982 йили борт ускуналари ва металл формалар ишлаб чиқарадиган завод фойдаланишга топширилади. 9-темир-бетон буюмлари заводи ҳамда бир қатор корхоналарни реконструкциялаш тугалланди. Бундан олдин 1 ва 2-уйсозлик комбинатларини техника билан қайта жиҳозлашни поёнига етказган эдик. Шу ва шу сингари тадбирлар туфайли биз йирик панелли уйлар қуриш даражасини умумий ҳажмда 80 процентга етказишга муваффақ бўлдик.

Маълумки, юксак пировард натижаларга эришиш учун қурилиш конвейерининг барча қатнашчилари аниқ, бир маромда ишлашлари, масалаларга давлат манфаати нуқтаи назаридан ёндашишлари керак. Қоғозбозлик, сансалорлик, маҳаллийчиликка қарши кескин курашиш лозим. Аммо биз ҳали ҳам шундай кўринишларга учраб турибмизки, улар янада олға боришимизга, пировард юксак натижаларга эришишимизга, қурилиш жараёнларини интенсивлашга халақит бермоқда. Бунинг оқибатида «Главташкентстрой» ўтган йили бир қатор болалар боғчалари, соғлиқни сақлаш муассасалари ҳамда бир қатор объектларни ишга туширишни таъминлай олмади. Албатта, бу ўринда бизнинг ҳам айбимиз бор. Лекин асосий айбдор «Ташгипрогор» институти, шаҳар ижроия комитетининг капитал қурилиш бош бошқармасидир. Улар объектларни лойиҳа-смета ҳужжатлари ҳамда ускуналар билан таъминлаш шартномаларини бузиб келдилар.

Бош бошқармамиз ишчилари ва инженер-техник ходимлари республикамизнинг 15 нафар илғор қурувчиси бошлаб берган ватанпарварлик ташаббусини кенг қўллаб-қувватламоқдалар. Уларнинг бир беш йилликда ўн йиллик ҳажмида иш бажариш тўғрисидаги мажбуриятлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида маъқулланган. Ташаббускорлар орасида «Главташкентстрой»нинг 12-трестидан Тўлқин Самиғов бригадаси ҳам борлиги ниҳоятда қувонарлидир. Ташаббускор бинокор бошлиқ коллектив аллақачон уч йиллик план ҳажмидаги ишни бажариб қўйди. 3-трестдан А. Шокиров, «Жилстрой» трестидан Б. Шукуров, 159-трестдан В. Миллер ва Р. Гайнуллин, «Отделстрой» трестидан С. Мирхолдоров, «Промстройкомплект» бирлашмасидан А. Клиновойлар етакчилик қилаётган бригадалар ҳам берган ваъдаларини шараф билан адо этмоқдалар. Меҳнатни аниқ, илмий асосда ташкил қилиш, смена ва ҳафталик топшириқларни сўзсиз бажариш, графикларга қатъий амал қилиш, объектларни йил давомида бир текисда фойдаланишга топширишга интилиш — юқоридаги коллективларга хос хислатдир. Улар ҳозир «СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» шиори остида социалистик мусобақани авж олдириб юборишган. «Сафимизда қолоқлар бўлмасин», «Беш йиллик планни Тошкентнинг 2 минг йиллигигача бажарамиз» каби қимматли ташаббус ва ҳаракатлар ҳам ўз издошларига эга.

Партиямиз ишдаги камчиликларни дадиллик билан очиб ташлашга, уларни зудлик билан бартараф этишга, ҳамиша олға боришга ўргатиб келмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкентдаги нутқларида бу нарса яна бир карра эслатиб ўтилди. Биз ҳамма ерда ва ҳамиша шу йўлдан бормоғимиз лозим.

Т. НАБИЕВ,
«Главташкентстрой» бошлиғи.

СССР 60

ГИДРОСОЗЛАР ҒАЙРАТИ

«СССР 60 ЙИЛЛИГИГА — 60 ЗАРБДОР ҲАФТА»НИНГ ЎТТИЗ ТЎҚҚИЗИНЧИСИ СОВЕТ БИНОКОРЛАРИГА БАҒИШЛАНАДИ

Шу кунларда барча совет кишилари қатори республикамиз меҳнаткашлари ҳам совет қурувчилари шарафига вахтада туриб ишламоқдалар. Бу ҳафталикда Жиззах областида қурилаётган 2-насос станцияси бунёдкорлари ҳам баракали меҳнат қилмоқдалар.

1980 йилнинг 10 январида Жиззах областида 2-насос станцияси қурилиши бошлаб юборилди. Станцияда ҳаммаси бўлиб 12 та агрегат жойлашади. Ўтган йилнинг биринчи майигача станциянинг биринчи агрегати фойдаланишга топширилди. Шу йилнинг 20 майида эса иккинчи агрегат ишга туширилди. Ҳозирги пайтда ишлаб турган биринчи агрегат 6 минг гектар пахтазорни суғориш имконини беради.

Рассомлардан Б. Штин ва И. Циганов насос станцияси бунёдкорлари ҳузурида бўлиб у ерда бир неча расмлар чизиб қайтишди.

Расмларда: 1. 52-кўчма механизациялашган колонна комсомол ташкилотининг секретари инженер-гидроқурувчи Ашур Қозоқов. У институтни битиргандан сўнг биринчи қадамини шу қурилишдан бошлади. 2. Дурадгорлар бригадаси бошлиғи Владимир Иванов. 3. 5-разрядли монтажчи, комсомол аъзоси Шариф Худойқулов. У Совет Армияси сафидаги хизматдан сўнг шу ерга келиб ишламоқда. 4. Насос станциясида олиб борилаётган қизғин ишлар.

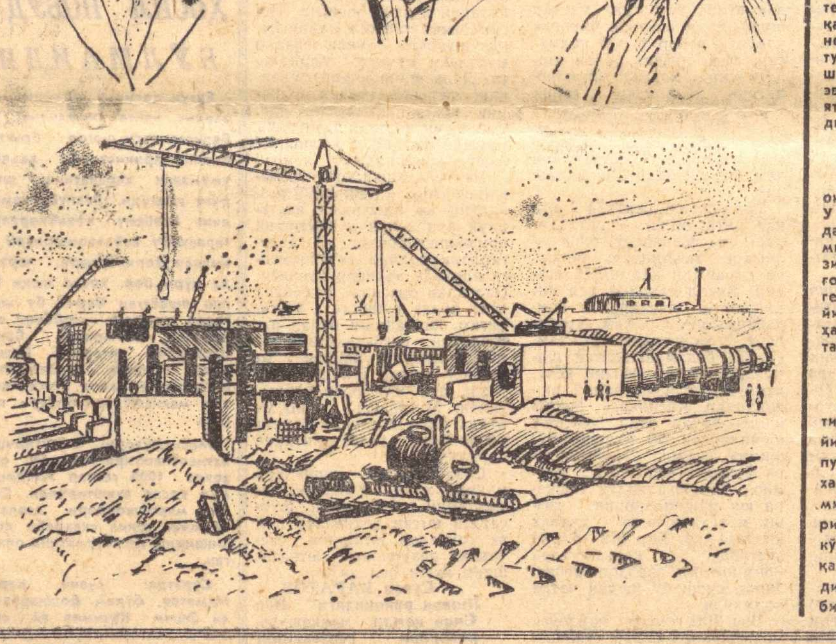

ХАЁЛНИНГ ҚАНОТИ БЎЛСА...

ТАДҚИҚОТЧИ БИЛАН ЁНМА-ЁН

«Вақти келиб фан хаёлдан ўзиб кетади».
Жюль ВЕРН.

Илм-фанда эзгу орзу йўлидаги ҳар бир одим, ҳар қандай изланиш изсиз, самарасиз бўлмайди. Халқимиз турмуш фаровонлигини оширишга, ноз-неъмат маъмурчилигини таъминлашга қаратилган мамлакат Озиқ-овқат программаси илм аҳли олдига жуда катта вазифалар қўйди. Бу улуғвор режаларни амалга оширишга республикамиз олимлари ҳам муносиб улуш қўшишга ҳаракат қилмоқдалар.

Маълумки, илмий изланиш кўлами кенг бўлгани билан унда муайян қонун ҳукмрон. Чунончи янгилик, кашфиёт яратишда шундай бир эътиборли ҳолат мавжуд: тадқиқ қилинаётган, ўрганилаётган объект энг майда, кўз илғамас заррадан бошланади. Енгилдан мураккабга, кичикдан каттага сари дегандек, иш жараёни, тажриба кетидан тажрибалар давом этаверади. Кичик хулосалар йиғилиб, катта якун ясалади. Ширин хаёл бўлиб юрган, ижодкорларни бетиним ўзига чорлаган ҳақиқат юзага чиқади.

Шу пайтга қадар фақат қимматбаҳо толасию, ёғи учунгина қадрланиб келган ғўза ўсимлиги кундан-кунга ўзининг яширин ётган сирларини ошкор қилмоқдаки, бу билан уни афсоналардаги минг дардга даво, битмас-туганмас бойликка эга сеҳрли ўсимликларга қиёс қилса арзийди. Эндиликда ғўза ўсимлиги илдизидан тортиб танасининг учигача, поясидан баргига қадар текширилмоқда, ундан талайгина зарур хом ашёлар олинмоқда. Хаёлнинг ҳақиқатга айланаётгани кўз олдимизда содир бўляпти.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Биоорганик химия институтида кейинги йилларда халқ хўжалигида катта аҳамиятга молик қатор илмий-тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Институт, жумладан, полифеноллар лабораторияси ходимлари академик Обид Содиқов раҳбарлигида йил сайин қувончли натижаларни қўлга киритмоқдалар. Шу кунгача лабораторияда ғўза ўсимлиги атрофлича текширилиб, ундан турли синфга мансуб юздан ортиқ органик моддалар ажратиб олинди. Лабораторияда ғўза ўсимлигига хос моддаларнинг хусусиятлари, уларнинг тузилиши ҳамда халқ хўжалигидаги фойдаси устида муҳим тадқиқотлар ҳозир ҳам давом этмоқда.

Бироқ яхши ўй, хаёл, ниятлар ҳамиша ҳам амалга ошавермайди. Оқпалак аталмиш балои офат ғўзага сира кун бермай қўйгани олимлар зиммасига янги вазифалар юклади. Оқпалак билан оғриган ғўзада қандай ўзгаришлар содир бўлишини текшириш шуни кўрсатдики, ўсимликнинг вилтга чидамлилигида унинг организмида ҳосил бўладиган фенол моддалари — фитоалексинлар катта роль ўйнайди. Хусусан, бу моддаларнинг ҳосил бўлиш тезлиги (биосинтези) ўсимликнинг вилтга чидамлилиги билан боғлиқ экани маълум бўлди. «Оқ олтин» ўлкасининг ардоқли ўсимлигида бўладиган биохимик ўзгаришларни ўрганиш натижасида ғўза ракига қарши кураш йўллари аниқланди.

Шу лабораториядан химия фанлари кандидатлари А. Каримжонов, З. Абдуллаев ва Ш. Исломбековлар Г. С. Зайцев номидаги Бутуниттифоқ ғўза селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институти ходимлари билан бирга ғўзанинг вилтга чидамлилигини аниқлаш усулини яратдилар. Ана шу изланиш натижасида пахта ҳосилининг 10—15 процентгача камайиш ҳолларининг олди олинди. Бу усул оқпалакка чидамли янги ғўза навлари устида қатор йиллар бетиним тажрибалар олиб бораётган селекционер олимлар ишини, айниқса, енгиллаштирди.

Лабораторияда ғўза ва бошқа ўсимликлардан фенол моддаларини ажратиб, улардан тиббиётда фойдаланиш юзасидан ҳам илмий-тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Ғўза ўсимлигидаги заҳарли гассипол моддаси чигитдан ёғ, кунжара олишда халақит берарди. Уни ҳам ишлатиш йўли топилди. Москва, Владимир шаҳарларида, шунингдек Тошкент давлат медицина институтида профессор Ў. Орипов раҳбарлигида олиб борилган изланишлар шуни кўрсатдики, гассипол асосида турли вирусларга қарши, киши аъзоларини кўчириб ўтказишда ишлатиладиган дори-дармонлар — иммуно-супрессорлар олиш мумкин экан. Гассипол линемент ҳолда киши терисида учрайдиган псориаз сингари касалликларни даволашда қўлланиляпти — ишлаб чиқаришга татбиқ қилинган. Гассипол асосида олинган батриден номли жигарранг, таблетка ҳолидаги препаратнинг ишлаб чиқарилишида химия фанлари кандидатлари Н. Барам ва Л. Бектемировларнинг хизматлари катта бўлди. Бу дорининг характерли хусусияти шундаки, бирон аъзоси кўчириб ўтказилган инсон организмида янги аъзонинг бегонасирамай, ўзлашиб кетиши учун у катта ёрдам беради. Батриденни олиш усули мазкур лабораторияда яратилган бўлиб, уни шу йилдан бошлаб кўплаб ишлаб чиқариш мўлжалланган. Фаннинг хаёлдан ўзиб кетгани шу эмасми!

— Республикамизга Ленин ордени топширилишига бағишланган тантанали мажлисда, — дейди институт полифеноллар лабораторияси мудири, Беруний номидаги республика Давлат мукофоти лауреати Аминжон Исмоилов, — ҳаммамиз учун азиз ва ардоқли Л. И. Брежневнинг «Совет ҳокимияти йилларида ўсиб камол топган ўзбек зиёлилари ажойиб илмий кашфиётлар ва инженерлик-техникавий ютуқлари билан, кўркам бадиий ижодиётлар билан республикангизнинг ва халқингизнинг шуҳратини оширдилар. Уларга, Совет Ўзбекистонининг фан ва маданият арбобларига шон-шарафлар бўлсин!» дея, биз, илм аҳлига қарата айтган гаплари институтимиз коллективи, лабораториямиз ходимларини тинмай изланишга ундайди. КПСС XXVI съезди, жонажон партиямиз Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь ва 1982 йил май Пленумлари қарорлари биз, олимлар олдига қўяётган асосий талаб ҳам шу. Ота-боболаримиз киши ҳамиша яхши ният билан яшаши керак, дейишади. Лабораториямизда олиб борилаётган илмий-тадқиқотлар берадиган иқтисодий самара катта: яхши ниятларимиз амалга ошаётгани шу-да!

Мусаффо ҳаводан тўйиб нафас олишни, оламни ёритиб турган қуёш нуридан баҳраманд бўлишни билган наботот олами шу қадар бойки, уларни ўрганиш катта-катта ҳазиналарнинг олтин калитини топиш билан баробар. Хаёлнинг қаноти бўлса, олтин калитни топиш ҳеч гап эмас.

Умида ФАЙЗИЕВА.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ 60

▲ ФРУНЗЕ

Қирғизистон тоғларига жўнаб кетган Бутуниттифоқ комплекс экспедицияси «музлик — қуруқлик — атмосфера» табиий системасининг ўзаро таъсирини ўрганишни мақсад қилиб қўйган. Экспедиция музликларнинг «яшаш» шароитларини тадқиқ этади, уларнинг янада ўсиш шароитини аниқлайди. Бу ишнинг катта аҳамияти бор: Қирғизистон территориясида саккиз мингта музлик ҳисобга олинган. Шу музликда тахминан 700 куб километр — Орол денгизига баравар сув «консервация қилинган». Қишлоқ хўжалиги мутахассислари тоғдаги музликларнинг хусусиятларини ўрганиб чиққач, суғоришга кетадиган сувдан ва суғорма ерлардан рационал фойдаланиш имкониятига эга бўладилар.

▲ ТЕМКИНО

Смоленск областидаги асфальт-бетон ётқизилган йўл «Темпинский» совхозининг марказий посёлкаси бўлган Власово қишлоғини район маркази билан боғлади. Бу йўлни автомобиль йўлларини қуриш ва фойдаланиш бошқармасининг коллективи белгиланган муддатдан барвақт барпо этди. Бўлинмаларнинг моддий-техника базаси мустаҳкамланганлиги, бригада пудрати асосида ишлашга ўтилганлиги йўлчиларга қишлоқ жойларида объектларни муддатидан илгари топшириш имконини бермоқда. Шу беш йилликда область хўжаликларида асфальт ётқизилмоқда. Бу эса бундан аввалги беш йилликдагига нисбатан кўпдир.

▲ ХАРЬКОВ

Галактикамизнинг кўпроқ ўрганилган участкаси Ердан 33 радиусида Қуёшникига ўхшаш 130 га яқин планета системаси бор. Харьков университети астрономик обсерваториясининг олимлари шундай хулосага келдилар. Улар юлдузларни кўп йил мобайнида кузатиб бориш ва назарий таҳлил қилиш асосида бир формула тузиб, шунга мувофиқ йўлдошлари бўлган ёритқичлар сонини ҳисоблаб чиқдилар. Мутахассислар кўрсатган «адреслар» бўйича Қуёш системасидаги планеталардан ташқари планеталарни топиш планеталарнинг келиб чиқиши, тузилиши ва эволюциясининг, шунингдек коинотдаги ҳаёт эволюциясининг янги қонуниятларини очишда ёрдам беради.

▲ ЗАПОРОЖЬЕ

Днепрнинг суви Акимов районидаги қурғоқ чўлга келди. У Каховка суғориш системасидан Ватутин номли колхознинг минг гектарлик массивига оқизилди. Ҳозир райондаги суғорма ерлар майдони 20 минг гектарга яқинлашади, беш йиллик охиригача бу ердаги ҳар 4 гектар даланинг 1 гектари суғориладиган бўлади.

▲ ЕРЕВАН

Бадиий ҳаваскорлик коллективларининг СССРнинг 60 йиллигига бағишланган республика фестивалида СССР халқлари қўшиқлари, арман миллий куйлари янгради. Кўрикда Арманистоннинг 40 дан кўп ҳаваскорлик коллективи қатнашди. Жюри ғолибларини дипломлар, фахрий ёрлиқлар билан тақдирлади. (ТАСС).

ИККИ ЙИЛЛИК ОЗУҚА

Чорваси тўқнинг — кўнгли тўқ, дейди халқимиз. Бу нақлга амал қилган Китоб районидаги «Қишлиқ» совхози миришкорлари об-ҳаво ноқулай келганлигига қарамай чорва моллари учун етарли озуқа жамғариш учун зўр ғайрат билан ишламоқдалар. Совхоз чорвадорлари икки йилга етадиган ем-хашак тайёрлаш мажбуриятини олишган. Бунинг учун совхоз дирекцияси ва партия комитети муҳим тадбирлар белгилади. Ана шу тадбирларга кўра сойлар, адрлардаги ўт-ўланларнинг бир граммини ҳам нест-нобуд қилмасдан йиғиштириб олиш учун курашилмоқда.

Совхоз адрларида иш қизғин. Чалғичилар, косилкачилар, тракторчилар ва бошқа касб эгаларининг диққат-эътибори мумкин қадар кўпроқ ем-хашак жамғаришга қаратилган. 55 киши далада ётиб, хашак тайёрламоқда. Косилкачилардан Мухтор Сувонов, Ваҳоб Омонов, Суюн Шералиев, пресcловчилардан Неъмат Баратов, Даврон Мавлонов, Асад Баратов, шофёрлардан Шодмонқул Бердиқулов, Бурхон Нуралиевлар жасорат кўрсатиб ишламоқдалар. Уларнинг ғайрат ва ташаббуси туфайли кунига 15—20 тоннадан табиий пичан тайёрланаётир.

Бош инженер К. Жабборов раҳбарлигида ғаллазорлардаги сомон йиғиштирилмоқда. Улар пешмапеш тойланяпти. Шу кунгача 250 тонна сомон ғарамланди.

Хўжаликда 125 гектар лалми майдонга беда экилган. Биринчи ўримдан 30 тонна ўрнига 200 тонна пичан тайёрланди.

Ем-хашак тайёрловчиларга ҳамма шароит яратилган. Уларга вақтида иссиқ овқат тайёрлаб берилмоқда. Радиоприёмник, телевизор, холодильник муҳайё. Мусобақа шартлари ҳар ўн кунда якунланиб, ғолиблар рағбатлантириб борилмоқда.

С. РУСТАМОВ,
Қашқадарё области.

ПАРТИЯНИНГ СОДИҚ ФАРЗАНДИ

(ҚОСИМ РАҲИМОВ ТУҒИЛГАН КУНГА 80 ЙИЛ ТЎЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН)

Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатни амалга ошира бориб, Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидан бошлаб Ўзбекистонда, бутун мамлакатда бўлгани сингари кўплаб мактаблар, ўрта махсус ва олий ўқув юртлари ташкил қилди. Халқ социалистик зиёлилари шаклланди. Маҳаллий миллатлар орасидан малакали мутахассислар, раҳбар кадрлар етишиб чиқди. Коммунистик партия тарбиялаб вояга етказган шундай кадрлардан бири Қосим Раҳимов эди.

Қосим Раҳимович Ўзбекистонда қишлоқ хўжалигини социалистик асосда қайта қуришнинг актив иштирокчиси, совет пахтачилигининг фаол ташкилотчиларидан бири бўлган. 1902 йил 30 июлда Фарғона шаҳрида ўртаҳол деҳқон оиласида туғилди. Меҳнат фаолиятини 17 ёшдан бошлади. 1920 йили комсомол сафига кирди. 1921—1923 йиллари Қўқон шаҳар педагогика техникумида, совет-партия мактабида ўқиди. У 1923—1926 йилларда ер-сув можаролари бўйича доимий комиссия раиси, Фарғона область ер-сув бўлими мудири ўринбосари ва мудири бўлиб ишлади.

1925 йил июлда Қосим Раҳимов ҳаётида муҳим воқеа юз берди. У шонли Коммунистик партия сафига аъзо қилиб қабул қилинди.

Қосим Раҳимов ер-сув ислоҳотида актив иштирок этди. Ана шу муносабат билан Фарғона область қишлоқларида ўтказилган йиғилишларда фаоллик кўрсатди. Бу мажлис ва митингларда меҳнаткашларга, камбағал деҳқонларга партиянинг ленинча аграр сиёсати, ер-сув ислоҳотининг моҳиятини тушунтирди ва уларни ислоҳотни ўтказишда актив қатнашишга даъват этди.

Қосим Раҳимов 1926 йил августда партия ташкилоти йўлланмаси билан Москвадаги Тимирязев номли қишлоқ хўжалик академиясига ўқишга кирди. У 1930 йили академияни муваффақиятли битирди. Юксак малакали мутахассис Қосим Раҳимов Ўзбекистон ССР Зироат халқ комиссарлигига кадрлар бўлими мудири, 1931 йил эса халқ комиссари ўринбосари қилиб тайинланади. 1932 йилдан Ўзбекистон ССР Ишчи-деҳқон назорати халқ комиссарлигининг қишлоқ хўжалик бўлимини бошқаради ва айни вақтда халқ комиссари ўринбосари лавозимида ишлайди. 1933—1937 йилларда Ўзбекистон ССР пахтачилик совхозлари тресги директори, 1939 йили Тошкент область ер-сув бўлими бошлиғи, 1940 йили Ўзбекистон ССР совхозлар халқ комиссари бўлиб ишлади. Бу масъулиятли лавозимларда ишлаш жараёнида Қосим Раҳимов совет пахтачилигини ривожлантириш борасида кўп меҳнат қилди, талантли ташкилотчи раҳбар эканлигини кўрсатди.

1930—1940 йилларда Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг бевосита раҳбарлиги ва ёрдами туфайли республикамизда қишлоқ хўжалиги коллективлаштирилди ва колхоз тузуми узилкесил ғалаба қозонди. Биринчи ва иккинчи беш йилликлар даврида мамлакатимиз пахта мустақиллигига эришди. Бу муҳим ишга республикамиз колхоз ва совхозлари катта ҳисса қўшдилар. Ўша йилларда мамлакатда етиштирилган пахтанинг 65 процентини Ўзбекистон берар эди. Қосим Раҳимов бошқарган пахтачилик совхозлари тресги 1933—1937 йилларда «Далварзин», «Боёвут», «Учқўрғон», «Савай», «Пахтали кўл», «Нарпай», «Хазарбоғ» ва бошқа йирик хўжаликларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга, экин майдонларини кенгайтиришга, пахта ҳосилдорлигини оширишга, пахтачиликни механизациялашга ҳамда пахтакорлар меҳнатини рағбатлантиришга каратилган катта тадбирларни амалга оширди.

Улуғ Ватан уруши колхоз тузумининг кучи ва ҳаётийлигини, қишлоқ хўжалик кадрларининг етуклиги ва матонатини синовдан ўтказди. Ватанимиз ҳаётидаги бу оғир синов йилларида Қосим Раҳимов республика Зироат халқ комиссари бўлиб ишлади. Унинг етакчилигидаги комиссарлик Коммунистик партия кўрсатмаларини амалга ошира бориб, урушнинг дастлабки йилларида дон етиштиришни кўпайтирди. 1943 йилда 1940 йилга нисбатан давлатга 8,5 миллион пуд кўп дон сотилди.

Улуғ Ватан уруши йилларида республикамиз меҳнаткашлари она-Ватанга 4 миллион 800 минг тонна «оқ олтин» топшириб ғалабага улкан ҳисса қўшдилар. Урушдан сўнг Қосим Раҳимов бошқарган республика Қишлоқ хўжалик министрлиги ва унинг жойлардаги идоралари тўртинчи беш йиллик пахта планини орттириб бажариш учун зарур тадбирларни амалга оширди. Натижада суғориладиган ерлардан, сувдан тўла, тўғри фойдаланиш, канал ва ариқларни тиклаш, пахтачиликдаги асосий ишларни механизациялаш, колхоз ва совхозларни минерал ўғитлар билан таъминлаш, қишлоқ хўжалик кадрлари тайёрлаш ишлари анча яхшиланди. Пахта экиладиган майдонлар кескин кўпайди.

Қосим Раҳимов совет пахтачилигининг йирик ташкилотчиларидан бири эди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Усмон Юсупов имзо чеккан характеристикада шундай дейилган: «Қосим Раҳимов ўзининг бутун меҳнат фаолияти давомида, айниқса, Улуғ Ватан уруши даврида ўзини қобилиятли ташкилотчи, бор кучи ва билими билан большевиклар партияси иши учун курашувчи сифатида кўрсатди».

Пахтачиликни янада ривожлантириш мақсадида 1950 йилда СССР Пахтачилик министрлиги ташкил қилинганда, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Қосим Раҳимовни СССР пахтачилик министри ўринбосари қилиб тайинлади. Бу министрлик тугатилгандан кейин у 1953—1954 йилларда СССР Қишлоқ хўжалик министрлигида бошқарма бошлиғи бўлиб ишлади. 1954—1956 йиллари Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раиси ўринбосари лавозимида, кейин то умрининг охиригача, яъни 1970 йилгача СССР Министрлар Совети ҳузурида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг доимий вакили лавозимида ишлади. Қосим Раҳимов республикамиз халқ хўжалиги, маданиятининг ўсишига муносиб ҳисса қўшди.

Партия ва давлатимиз Қосим Раҳимовнинг халқ олдидаги хизматларини юксак тақдирлади. У уч марта Ленин ордени, икки марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени, I-даражали Ватан уруши ордени, Қизил Юлдуз ордени, икки марта «Ҳурмат Белгиси» ордени, кўпгина медаллар ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган.

Қосим Раҳимович Ўзбекистон Компартиясининг IX, X, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII съездларида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзоси қилиб сайланган. У 2 ва 3 чақириқ СССР Олий Советининг депутати, 4, 5, 6 ва 7-чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати бўлган.

Атоқли партия ва давлат раҳбарларидан бири Қосим Раҳимовнинг порлоқ хотираси қалбимизда абадий сақланади.

И. АЛИМОВ,
тарих фанлари кандидати.

Республикамиз бўйлаб

ЯНГИ УЙЛАРГА

«Қашқадарё» совхози территориясидаги Пандрон қишлоғи географик харитадан йўқолиб кетди. Қишлоқ аҳолиси янги Денов посёлкасидаги қурилган уй-жойларга кўчиб ўтди. Бўшаб қолган 50 гектар унумдор ерлар қишлоқ хўжалик оборотига киритилди. Посёлка аҳолиси мамнун: улар томорқа участкаси, хўжалик иморатлари бўлган ажойиб коттежлар олишди.

ҚУЁНЧИЛИК ФЕРМАСИ

Янгиқўрғон районидаги «Нанай» совхозининг қуёнчилик фермасида янги жониворлар пайдо бўлди. Бу ерда нутрия етиштирила бошланди. Жониворларни парвариш қилиш хўжаликнинг тажрибали қуёнбоқари Т. Камолиддиновга топширилди. Собиқ педагог ўн йил муқаддам пенсияга чиққанидан кейин совхозда қуёнчилик фермасини ташкил этган эди. Ҳозир совхознинг қуёнчилик фермасида 3600 га яқин жониворлар боқилмоқда. Совхоз фермасидан райондаги даволаш муассасалари ва мактабгача тарбия муассасаларига беш тоннага яқин қуён гўшти етказиб берилмоқда.

КАДРЛАР МАСКАНИ

Қарши районидаги «Коммунизм» колхозида жойлашган Айний номидаги ўрта мактабда пахта териш машиналари ҳайдовчиларининг битирув кечаси бўлиб ўтди. Битирувчилардан ўттиз киши «зангори кема» капитанлари сифатида биринчи мавсумни кутиб олишга тайёрланишмоқда.

Илғор колхозда механизатор кадрлар муаммоси йўқ. Маҳаллий мактабда махсус ўқув синфи жиҳозланган бўлиб, бу ерда йигит ва қизлар жонажон хўжаликлари учун зарур бўлган касбларни эгаллайдилар. Машғулотларни тажрибали мутахассислар олиб боради. Колхоз мактабни зарур қишлоқ хўжалик техникаси билан таъминлади.

(ЎзТАГ).

Маннон ЖАЛОЛОВ

Матонатли коммунист, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг истеъдодли ташкилотчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Андижон область Бўз районидаги «Партия XX съезди» совхозининг директори Маннон Жалолов 1982 йилнинг 1 августида вафот этди.

М. Жалолов 1934 йилнинг 13 апрелида Андижон областининг Ленин районида деҳқон оиласида туғилди. Унинг бутун ҳаёти қишлоқ хўжалиги билан боғлиқ эди. Меҳнат фаолиятини 1946 йилда Ленин районидаги «Қаҳрамон» колхозида колхозчи бўлиб ишлашдан бошлади, 1947 йилдан 1962 йилгача шу райондаги Карл Маркс номли колхозда бригадир бўлиб ишлади.

1962 йили у қалб амри билан Марказий Фарғонанинг қўриқ ерларини ўзлаштиришга отланди ва умрининг сўнгги кунларигача — аввало кўчма бригаданинг бригадири, кейин ўн йил мобайнида «Партия XX съезди» колхозининг раиси, 1978 йилдан эса шу колхоз базасида ташкил этилган совхоз директори бўлиб ишлади.

М. Жалолов ўзининг бутун куч ва ғайратини қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга, пахтачиликка комплекс механизацияни жорий этишга бағишлади ва бу соҳада катта ташкилотчилик қобилиятини намоён этди. У принципиаллиги, меҳнатсеварлиги, кишиларга ва ерга меҳри билан ажралиб турар, область меҳнаткашлари орасида катта ҳурмат-эътибор қозонган эди.

Коммунист М. Жалолов катта жамоатчилик ишини олиб борди. У район партия комитети, область партия комитети, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС XXII, XXIII, Ўзбекистон Компартияси, XVI, XVII, XIX, XX съездларининг делегати бўлиб сайланган, СССР Олий Совети уч чақириғи ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати бўлган эди. 1966 йилдан 1970 йилгача СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси бўлди.

Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун М. Жалоловга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони юксак унвони берилган, у уч марта Ленин ордени, Октябрь Революцияси ордени, СССРнинг кўплаб медаллари билан мукофотланган ҳамда унга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор» фахрий унвони берилган эди.

Истеъдодли раҳбар, Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди Маннон Жалоловнинг ёрқин хотираси қалбимизда ҳамиша сақланиб қолади.

Ш. Р. Рашидов, Е. Айтмуротов, И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, Ю. П. Максимов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Қ. Камолов, Н. М. Маҳмудова, Л. Н. Мелкумов, У. Умаров, Б. Раҳимов, Т. Г. Зинин, А. А. Уркинбоев, С. Мамарасулов, Ж. Ҳасанов, А. П. Шендрик, А. Раҳимов, А. Сатторов.

ЛИВАНДАН ҚЎЛИНГНИ ТОРТ!

АГРЕССИЯ ТЎХТАТИЛСИН!

АҚШнинг йўл қўйиб бериши ва маъқуллаши билан Исроил ҳарбийлари Ливанда қароқчиликни кучайтираётганликлари Ўзбекистон меҳнаткашларининг қаҳрли норозилигига сабаб бўлмоқда. Республикада ўтказилаётган митингларнинг қатнашчилари ваҳшийликларга чек қўйилишини, босқинчиларнинг қўшинлари ишғол этилган территориялардан олиб чиқиб кетилишини талаб қилмоқдалар.

— Тель-Авив билан Вашингтон фаластинликларни Ливандан қувиб чиқариш ва Яқин Шарқда ўз таъсирини кенгайтириш учун ҳар қандай ваҳшиёна воситалардан ҳам қайтмаяптилар, — деди Й. Охунбобоев номли Тошкент бош кийимлар фабрикасида бўлиб ўтган митингда моторчи-тикувчи Х. Юсупова. — Исроил бошлиқлари биз бир неча кун ичида фаластинликларни гумдон қила оламиз, деб мақтанчоқлик билан айтган гапларига қарамай, Ливан ва Фаластин ватанпарвар кучлари кўп ҳафта давом этаётган оғир синовлардан сўнг ўзларининг суверен ҳуқуқлари учун қаҳрамонона курашни ҳамон давом эттирмоқдалар. Йиртқичлашган босқинчилар тинч аҳолига карши жабр-зулмни кучайтирмоқдалар. Холис ниятли барча кишилар каби биз ҳам босқинчилар қилаётган қирғинчилик тўхтатилишини талаб этамиз! Фаластинликлар эмас, балки Исроил босқинчилари Ливандан дарҳол жўнаб қолишлари керак!

* * *

Бухоро область Свердлов районидаги «Ўзбекистон» совхозида Ливан ва Фаластин халқлари билан бирдамлик митинги бўлиб ўтди. Митинг қатнашчилари Яқин Шарқда хунрезлик тўхтатилишини талаб қилишди.

— Босқинчиларнинг қароқчиларга хос мантиқи бизни ниҳоятда ғазаблантирмоқда, — деди маккажўхорикорлик бригадасининг раҳбари Ленин ордени кавалери Б. Муродов ўз ўртоқлари номидан гапириб. — АҚШнинг мададидан илҳомланган Исроил бандитлари бизга ер керак, деб сурбетларча айтмоқдалар. Хўш, Фаластин халқига ер керак эмас эканда!

Қишлоқ мактабининг ўқитувчиси Т. Остонов, сут соғувчи Х. Ханниева ва бошқалар ўз сўзларида қайд этиб ўтганларидек, ўртоқ Л. И. Брежнев «Правда» газетаси саволларига жавобларида Яқин Шарқдаги тинчлик мустақил Фаластин давлати яратилгандан кейингина таъминланиши мумкин, деб жуда тўғри айтди. Совхоз меҳнаткашлари бу таклифни астойдил қўллаб-қувватладилар ва ана шу масалани ҳал этиш учун халқаро конференция тезроқ чақирилишини ёқлаб гапирдилар.

* * *

Намангандаги нотўқима материаллар ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнаткашлари митингда Исроил агрессорларининг Ливан тупроғидаги ёвузликларига қарши қатъий норозилик билдирдилар.

— Тинч аҳолини шафқатсиз қираётган, суверен мамлакатнинг шаҳарлари ва қишлоқларини вайрон этаётган сионист урушқоқларнинг ҳаракатлари гитлерчиларнинг жиноятларидан асло фарқ қилмайди, — деди Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси Г. Абдуллаев. — Фашист бошлиқларнинг изидан бораётган Тель-Авив сиёсатдонлари ана шу бошлиқлар пировард натижа шармандаи шармисор бўлганликларини эсдан чиқармасликлари керак эди.

Митинг қатнашчилари Ливандаги агрессия дарҳол тўхтатилишини талаб қилдилар.

(ЎзТАГ).

СУД КЕЛАЁТИР

Зоҳиджон ОБИДОВ.

Ўртаер денгизин шарқий бўйида
Ливанда юз берди машъум хунхўрлик.
Қотиллар кўзга қон тўлган кўйида—
Ташланди.
Қийради фаластин шўрлик.

Муҳташам Байрут қон, аланга ичра,
Ўт пуркар сионист деган шум қадам.
Ажалкаш калхатлар тап тортмай сира,
Офатлар ёғдирар бунда дамо-дам

Бунчалар бўлурми дийдалар қаттиқ,
Бунчалар қонсираш қай ердан зоҳир!!
Тап тортмай сийнага санчмоқдалар тиғ,
Бетийиқ сурбетлик тинчирми аҳир!!

Жаҳонга икки бор келмайди инсон,
Икки бор яшашлик қисматларда йўқ.
Оналар, гўдаклар оч, мажруҳ бу он,
Бунчалар зуғумга ким берди ҳуқуқ!!

Бу ёруғ дунёда баъзилар яшаб,
Не учун баъзилар ўлмоғи керак!!
Не учун баъзилар қонқара қақшаб,
Баъзилар рўшнолик кўрмоғи керак!

Айтингчи, арабнинг қони-қонмасми,
Не сабаб хунрезлик қилинур ошкор.
Айтингчи, фаластин жони жонмасми.
Не учун дарбадар, қувғинга дучор.

Оқ уйнинг қорақалб кирдикори бу
Шу ердан ёвузлик уруғ сочади.
Қилмиши қилвирлик, кўтарар ғулув,
Шу ерда фитналар бола очади.

Бўлмаса Исроил дағдаға солиб,
Бунчалар қутириб, пеш қилмасди куч.
Сурбетлик касб этиб мудом авж олиб,
Бетини сидириб қилмасди хуруж.

Эй, ҳақгўй тарих, ўз саҳифангга ёз,
Букунги Исроил тўккан қонларни,
Битта ҳам қўймасдан аниқ-тиниқ ёз,
Қотиллик авжига минган онларни.

Ёзиб қўй, бағри тош ҳомийларин ҳам,
Келажак авлодлар лаънатлаб юрсин.
Ўзини фаришта кўрсатиб юрган
Бўрилар бетини келажак кўрсин.

Ёзиб қўй, адолат жанггоҳларида
Фаластин, Лубанон матонатини.
Ёзиб қўй, қирғин авж олган чоғларда
Юртимиз кўрсатган адолатини.

Сионист, эсдами Нюрнберг суди,
Гитлерчи фашистдан нима фарқинг бор!
Ҳар ишнинг аввали ва бор ҳудуди,
Тарихда қопурсан бўлиб шармисор.

Турмагай АҚШ ҳам чиқиб бир четга,
Жавобга қалқирсиз туриб ёнма-ён.
Баддорсиз, қандайин қарайсиз бетга,
Кор келмас сиз айтган ҳеч бир
важ-корсон.
Турингиз, халқаро суд келаяпти.

НЬЮ-ЙОРКДА МАЖЛИС

НЬЮ-ЙОРК. Бу ерда Америка—Совет савдо-иқтисодий кенгаши ижроия комитетининг мажлиси бўлди. Томонлар Совет— Америка савдо муносабатлари масалаларини, кенгашнинг фаолиятини, кенгашнинг уставида кўзда тутилган ташкилий масалаларни ва кун тартибидаги бошқа масалаларни муҳокама қилдилар. Бу масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Ижроия комитети шу йилнинг ноябрь ойида кенгаш аъзоларининг йиллик ялпи мажлисини ўтказишни мўлжаллади. Ижроия комитетининг мажлисида Совет делегациясига СССР ташқи савдо министрининг ўринбосари, совет томонидан кенгашнинг ҳамраиси В. Н. Сушков бошчилик қилди. АҚШ делегациясига кенгашнинг Америка томонидан ҳамраиси Уильям Верити раислик қилди.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ХАЛҚАРО ОБЗОР

СССР — ГРЕНАДА: ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК

Гренадани мамлакатимиздан бир неча минг километрлик масофа ажратиб туради. Аммо КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев яқинда таъкидлаб ўтганидек, «халклар ва мамлакатларни географиядан кўра сиёсат кўпроқ яқинлаштириб турибди, бинобарин, ҳамжиҳатлик ва дўстликка масофа халақит бера олмайди». СССР билан Гренада ўртасида муттасил ривожланиб бораётган муносабатлар буни тасдиқловчи ёрқин намунадир.

Совет кишилари Гренада 1979 йил март ойида бўлган революция ғалабасини, америкапараст қонхўр диктатура кишанларини парчалаб ташлаган Кариб денгизидаги ёш давлатнинг биринчи муваффақиятли одимларини чин кўнгилдан табрикладилар. Совет Иттифоқи Янги ЖУЭЛ ҳаракати партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг Раиси, Бош министр Морис Бишоп бошчилигидаги Гренада Халқ Революцион ҳукуматини биринчи бўлиб таниганларнинг бири эди.

Гренада партия-ҳукумат делегациясининг СССРга қилган расмий визити ва Москвада олиб борилган музокаралар ҳар икки мамлакат халқлари ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлашга шубҳасиз хизмат қилади. Самимий вазиятда ўтган музокаралар вақтида ҳар икки мамлакат ўртасидаги ўзаро манфаатли алоқалар тенглик, бир-бирини ҳурмат қилиш ва бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик принциплари асосида ривожланаётганлиги мамнуният билан қайд этилди. Москвадаги визит кунларида СССР ва Гренаданинг план фаолияти, экономика, фан, техника ва маданият соҳасида ҳамкорлиги тўғрисидаги муҳим битимлар имзоланди. КПСС билан Янги ЖУЭЛ ҳаракати партияси ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги битим ҳам имзоланди. М. Бишоп Москвада ўтказилган матбуот конференциясида сўзлаган нутқида бу ҳужжатларни тарихий ҳужжатлар деб атади.

Музокараларда тинчликни мустаҳкамлаш ва ядро уруши хавфининг олдини олиш масалаларига катта эътибор берилди. Ҳар икки давлатнинг шу масалалардаги позициялари бир хилдир. Ҳар икки томон АҚШ империалистларининг Марказий Америка ва Кариб денгизи ҳавзасидаги кирдикорларини, унинг ана шу регионлаги халқларга ўз хоҳишини буюриш йўлидаги уринишларини қатъиян қоралайдилар. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов Совет Иттифоқи Қўшма Штатлар томонидан Гренадага нисбатан ишлатилаётган дўқ-пўписа қилиш сиёсатини қатъиян қоралайди, деб таъкидлади.

Совет — Гренада музокараларининг якунлари халқаро муносабатларда ҳар бир халқнинг ўз ички ишларини ташқаридан аралашишга йўл қўймай ҳал этиш ҳуқуқи, ҳуқуқий жиҳатдан тўла тенглик, уларни бирон-бир давлатнинг «манфаатлари доираси»га киритиш борасидаги уринишлардан воз кечиш каби асосий принципларни амалга ошириш кераклигини яққол кўрсатувчи далилдир.

ЯНГИ МУСТАМЛАКАЧИЛИК КОНЦЕПЦИЯЛАРИ АСИРЛИГИДА

Лондонда Фолкленд (Мальвин) ороллари теварагидаги 200 миляли «уруш зонаси» тугатилганлиги эълон қилинди. Консерваторлар ҳукумати айни вақтда Аргентина кемалари ва самолётлари архипелагга 150 миля масофада яқинлашиб келмасин, деб талаб этди. Лондоннинг баёнотида ошкора дўқ-пўписалар ҳам қилинди. Бош министр М. Тэтчернинг парламентда берилган саволга қайтарган ёзма жавобида инглиз қўшинлари Жанубий Атлантиканинг ҳар қайси районида «ўзини ҳимоя қилиш учун зарур чораларнинг ҳаммасини кўришга ҳақлидир» деб таъкидлаб ўтилади.

Лондон ҳукумати АҚШнинг ёрдами билан Фолклендни қамал қилиш, сўнгра эса унга ҳужум қилишни ҳам уюштириб оролларда янги мустамлакачилик тартибларини сақлаб қолишгина эмас, балки бундай низоли масалаларни сурбетларча куч ишлатиш ёрдамида ҳал этиш ниятида эканлигини очиқдан-очиқ кўрсатди. Лондон оролларда 2.500 кишидан иборат гарнизонни, кўп самолётларни сақламоқда. Орол соҳиллари яқинида кўпгина ҳарбий кемалар, шу жумладан «Инвинсибл» авианосеци сузиб юрибди.

Архипелагда йирик ҳарбий база тез суръатлар билан қурилмоқда. НАТО ва АҚШнинг стратегик планларида бу базага муҳим ўрин берилган. Вашингтон стратеглари бу регионда худди НАТОга ўхшаш Жанубий Атлантика блокини вужудга келтириш мақсадида зўр бериб ҳаракат қилмоқдалар. Бу блок империализм манфаатларини ҳимоя қилиши ва Лотин Америкасидаги миллий озодлик ҳаракатларига қарши курашда таянч бўлиб қолиши керак. АҚШ ва Англиянинг Жанубий Атлантикани ўз ер-мулкига айлантириш йўлидаги уринишларини қоралаётган кўп мамлакатларнинг ҳукуматлари буни яхши биладилар.

Аргентина ташқи ишлар министрлиги баёнот эълон қилди. У ўз баёнотида М. Тэтчер ҳукуматининг кейинги ҳаракатларига архипелагда мустамлакачиларнинг ҳарбий оккупациясини мустаҳкамлаш йўлидаги уриниш, деб баҳо берди. Баёнотда таъкидлаб ўтилишича, Аргентина ўз ихтиёрида бўлган денгиз районларида «фавқулодда зоналар»ни ҳам территориал жиҳатдан бошқа ҳар қандай чеклашларни ҳам тан олмайди. Аргентина ташқи ишлар министри Х. Р. Агирре Ланари ўз мамлакатининг позициясини тушунтириб, қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: БМТ ҳомийлигида музокаралар олиб бориш йўли билангина можарони узил-кесил ҳал этишга эришиш мумкин. Бу музокаралар Буюк Британиянинг қонунга хилоф мустамлакачилик ҳукмронлигини тугатишга олиб келган бўлур эди. Министр архипелагни қамал қилишни тўхтатиш ва оккупациячи қўшинларни бу ердан олиб кетишни Англия ҳукуматидан талаб қилди. Аргентинанинг позицияси Лотин Америкасида кенг қўллаб-қувватланмоқда. Бу эса Лотин Америкаси халқлари Лондон ва Вашингтоннинг хатарли ниятларига қаршилик кўрсатишга қатъий қарор берганлигини тасдиқлайди.

О. КОЛЕСНИКОВ,
В. ВОЛКОВ,
(ТАСС).

АГРЕССОРНИНГ РИЁКОРЛИГИ

БАЙРУТ, 1 август. (ТАСС). Ғарбий Байрутни қамал қилиб турган Исроил қўшинлари ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги навбатдаги, саккизинчи битимни риёкорлик билан бузиб, ўтган кечаси шаҳарни денгиздан, ҳаво ва қуруқликдан жуда қаттиқ ўққа тутдилар ва бомбардимон қилдилар. Фаластин озодлик ташкилоти вакилининг хабар беришича, 5 соат ичидагина Байрутга 150 мингга яқин снаряд, ракета ва бомбалар ташланган.

Исроил ҳукуматининг вакили сурбетларча шу гапларни айтди: Тель-Авив «эндиликда ўзини ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битим билан боғлиқ деб ҳисобламайди». Исроил самолетлари уй-жой кварталларига, Фаластин қочоқларининг лагерларига кетма-кет зарба бермоқда.

Шаҳарда ёнғин чиқиб, неча ўнлаб уй ва маъмурий бинолар яксон бўлди, аҳоли ўртасида қурбонлар жуда кўп.

Совет элчихонаси ва савдо ваколатхонаси жойлашган район мўлжалга олиниб, яна қасддан ўққа тутилди. Снарядлар, бомба ва ракеталар ТАСС бўлимига жуда яқин жойда портлади. Исроил ҳарбийлари Ғарбий Байрутдаги «Саммерленд» турист комплекси районига денгиздан десант тушириш учун беҳуда уриниб кўрдилар. Фаластин ВАФА ахборот агентлигининг хабар беришича агрессорнинг йирик танк кучлари Байрут халқаро аэропорти ва Бурж ал-Бaражнадаги Фаластин қочоқлари лагерлари томон силжиб боришга уриниб кўрдилар, аммо уларнинг йўли тўсилди ва бу кучлар ҳозир Ғарбий Байрут марказидан беш километр нарида турибди. Фаластин қаршилик ҳаракати — Ливан миллий-ватанпарвар кучлари отрядлари ҳаво ҳужумидан мудофаа воситаларидан ўт очиб, Исроилнинг бир самолётини уриб туширдилар. Агрессор ҳамма жойда шаҳар ҳимоячиларининг қаттиқ қаршилигига дуч келмоқда.

Шаҳар аҳолисининг аҳволи ғоят мушкуллигича қолмоқда. Интервенциячилар аввалгидек ҳозирда ҳам озиқ-овқат, дори-дармон, энг зарур молларнинг етказиб берилишига тўсқинлик қилмоқдалар.

Вазият яна ғоят кескинлашганлиги муносабати билан Ливан ҳукумати БМТ Хавфсизлик Кенгашининг шошилинч мажлисини чақиришни талаб этди.

ИРОҚ—ЭРОН ФРОНТИДА

БАҒДОД, 2 август. (ТАСС). Ироқ Бош ҳарбий қўмондонлигининг ахборотида бундай дейилади: Ироқ қўшинлари Басра шаҳрининг шарқ томонида Эрон қўшинларининг позицияларига ҳужум қилдилар. Бу ҳужумда авиация ҳам қатнашди. Жанг давомида Эрон ҳарбий хизматчиларидан 228 киши ўлдирилди, 4 танк ва бошқа ҳарбий техника яксон қилинди. Эрон артиллерияси, дейилади ахборотда, Басрадаги уй-жой кварталлари ва иқтисодий объектларни тўпга тутди. Кейинги 18 кунлик жанг ҳаракатлари вақтида Эрон ҳарбий хизматчиларидан 27 мингдан зиёд киши ўлдирилди, 297 танк, 102 бронетранспортер яксон қилинди, Эроннинг 4 қирувчи самолёти ва бир вертолёти уриб туширилди.

ТЕҲРОН, 2 август. (ТАСС). «Ислом революцияси посбонлари» марказий штаби ва Эрон қуролли кучлари бирлашган штабининг бу ерда тарқатилган қўшма ахборотида бундай дейилган: Эрон қўшинлари Ироқ территориясида эгаллаб турган позицияларини қўлда сақлаб турибдилар ва Басра шаҳрининг шимоли-шарқида душманнинг қаршилигини бостирмоқдалар. «Ислом революцияси посбонлари» корпусининг қўмондони М. Резаийнинг баёнотида айтилишича, Эрон билан Ироқ ўртасидаги қуролли можаро бошланган пайтдан буён Эрон қўшинлари Ироқ ҳарбий хизматчиларидан 90 минг кишини қириб ташладилар, 170 минг кишини жароҳатлантирдилар, 50 минг кишини асир олдилар.

«ЯДРО БОМБАЛАРИГА ЙЎЛ ЙЎҚ!»

ТОКИО. Бу ерда ядро қуролини тақиқлашга бағишланган халқаро конференция «Ядро бомбаларига йўл йўқ!» «Хиросима ва Нагасаки даҳшатларининг такрорланишига йўл қўймаймиз!» деган шиорлар остида очилди. Конференция ишида 30 дан ортиқ мамлакат, шу жумладан Совет Иттифоқи жамоатчилиги, шунингдек халқаро ташкилотларнинг вакиллари қатнашмоқдалар. Анжуман иштирокчилари планетадаги тинчликсевар кучларнинг ядро уруши хавфининг олдини олиш учун, ядро қуролини тақиқлаш ва қуролсизланиш учун, халқларнинг мустаҳкам тинчлиги ва хавфсизлиги учун курашдаги вазифаларини муҳокама қиладилар. (ТАСС).

КЕНИЯДА ТЎНТАРИШ ЯСАШГА УРИНИШ

ДОР-УС-САЛОМ. Найробидан хабар беришларича, ҳарбийларнинг бир группаси Кения пойтахтида тўнтариш ясаш ва президент Даниэл Арап Моини мансабидан туширишга уриниб кўрган эди. Қўшинлар бу группани тор-мор қилдилар.

«Кения овози» радиоси қуйидагиларни хабар қилди: «Найробида вазият нормаллаштирилмоқда ва ҳукумат қўшинлари томонидан назорат қилинмоқда». Радиоэшиттиришларда таъкидлаб ўтилганидек, «айбдорлар қаттиқ жазоланади».

Ҳарбийлар Кения пойтахти атрофидаги Эмбакази ҳаво базасида туриб тўнтариш ясашга уриниб кўрган эди. Улар бир неча соат мобайнида шаҳардаги вазиятни назорат қилиб турдилар ва ўзлари қўлга олган радиостанция орқали президент Д. Арап Мои ағдариб ташланади, деб хабар қилдилар.

Армия қўмондонининг ўринбосари исённи бостириш операциясига раҳбарлик қилди.

СССР 60 қардошлик мушоираси

Давид КУГУЛЬТИНОВ,
СССР Давлат мукофоти лауреати

ЭЗГУ ТИЛАКЛАР

Давид Кугультинов ҳозирги замон Қолмиқ поэзиясининг намояндаларидан бири. Расул Гамзатов, Қайсин Қулиев, Мустай Карим, Михаил Дудин, Миртемир сингари таниқли совет шоирлари сафидан мустаҳкам ўрин олган хассос сўз санъаткорларидандир.

Унинг биринчи шеърлар тўплами — «Ёшлик шеърлари» 1940 йилда нашр этилди. Шундан кейин ҳозирга қадар бирин-кетин 50 дан зиёд китоби чиқди. Шоир ижоди биргина Қолмиқ адабиёти тараққиётига самарали таъсир этибгина қолмай, бутун совет адабиётининг ҳозирги босқичига катта ҳисса бўлиб қўшилди, совет халқларининг эзгу тилакларига, тинчлик ишига, социализм тараққиётига хизмат қилиб келаётир. Шу сабабли унинг Ленин тўғрисидаги туркум шеърлари «Ҳаёт ва хаёл», «Сўзнинг юраги» достонлари, «Сир-Терек», «Тафаккур кўзгони» ва бошқа асарлари қардош халқлар ҳамда чет эл тилларига таржима қилинган. Кенг китобхонлар оммасининг эътиборини қозонган.

1967 йили «Мен сенинг тенгдошингман» асари учун унга Максим Горький номидаги РСФСР Давлат мукофоти лауреати деган юксак унвон берилди. 1976 йилда эса унинг «Апрель чақириқлари» шеърлар тўплами СССР Давлат мукофотига сазовор бўлди.

Улуғ Ватан уруши иштирокчиси Д. Кугультинов Қолмиқ АССР Ёзувчилар союзи правлениеси раиси, Қолмиқ АССР Олий Совети депутати ва «СССР — Таиланд» жамияти вице-президенти сифатида жамоат ишларида актив қатнашмоқда.

Давид Кугультинов асарлари ўзбек китобхонларига яхши таниш.

ВАТАН

Она юрт!.. Шундай деб уни азалдан
Атаган одамлар... Умасин хушлаб,
Азиз бизга ҳаёт, куч-қувват берган,
Она етаклаган қўллардан ушлаб!..
Ондайин саҳий у — келтирманман шак.
Ва лекин Ватан, бу — қизниг ҳам демак.

Тез оқар ва қисқа умр давоми —
Боболаримизга бергандек фақат.
Барча қизғин меҳнат, юрак илҳомин
Ватанга бахшида этамиз ҳар вақт...
Бу бари меники!.. Ол, бердим изн,
О, Ватаним, маним! Онам ва қизим!

ДЎСТЛАРИМГА

Мени, дўстлар, оч-қаҳратонда
Ўз улушим бўлмаган, тонган!!
Мени, сувсиз чўл-биёбонда
Қултум сувин сиздан қизғонган!!

Бир нарсани ўзим этдим ҳис,
Бир нарсада, дўстлар, мен хасис:
Ғамим дилда сир бўлиб қолган.
Йўқ, ишонмай тутмаганман сир.

Ишончимнинг сизлар камоли.
Бироқ қайғу юқумли дарддир...
Ғамни ўзим юрганман олиб.

Сизни ундан асрай дегамман...
Уйлаб: ғамни ўзим енгаман,
Дўстга тутай ғалаба болин!

ИСТАК

Биров шаффоф самодан тутса
Орзу қушин ва қуёнаса маст,
Чек ташлаган чоғида ютса
Бошқа, бошқа — яна сен эмас!

Қуёш қизғин қувончлар билан
Ёритган пайт бахтлилар юзин —
Очиқ айт-чи: ўзга омаддан
Наҳот сенинг қониқишинг чин!

Мен таслимман — кўп менга боқар
Норозилик қайнаб қонида! —
Бирое бахти бизларга ёқар,
Ким севинмас толе ёнида!..

Қисманми ё бутун қалб билан!..
Яқинлашиб сенга улкан бахт
Ўтган чоғи бошқа тарафдан,
Ҳижрон музи этмасми карахт!!

Бирое бахти ёнлаб сузган он
Қалбинг ўртаб, келтирар ҳавас,
Худди олов шуъласисимон:
Шуъпаларга исиниб бўлмас!

У бахт — менга муғомбирлик ёт! —
Кучимга-куч қўшмаса агар,
Оҳарчилик йиллари гўё
Тушда кўрган нонимга ўхшар.

Бир ташналик қуритар тинкам,
Бир истакда яшайман, токим
Тушидамас, кўз ўнгида ҳам
Татиб кўрсин нон бахтин ҳар ким.

Эргаш МУҲАММАД таржималари.

ТЕАТР

ШАКЛЛАНИШ ЙЎЛИДА

Сўнгги йилларда Тошкент, Самарқанд театрлари афишаларида ёш драматург Исфандиёрнинг номи бот-бот кўзга ташлана бошлади. Муқимий номли музикали драма театрида «Ишонмасанг ўламан, хотин», «Ёш гвардия» театрида «Отасининг қизи» каби комедиялари муваффақиятли ўйнаб келинмоқда.

...Ўн саккиз ёшга кириб «бўйи етган» қизига совчилар келмаётгани отани ташвиш ва хавотирга солади. Иззат ака — умуман ёмон одам эмас. Лекин баъзида ўз дунёқарашларидан келиб чиқиб, ҳийла-найранг қилишдан ҳам тап тортмайди. «Магазин директори бўлсанг, ошиғинг олчи, деб ўйлашади, — дейди у хотинига. — Нариги ҳафта ревизор келувди. Кеча горторг директори... Бирига атлас бер, яна қанақасидан, шахмат... духоба топиб бер, кремплен. Қаердан? Нима, мен пул босиб чиқаряпманми?» Хуллас, директор бир ўқ билан икки қуённи урмоқчи. ОБХСС инспектори ёки профессор Юсупова билан қуда бўлса, анча «ишлари юришади». Хўш, бу масалага «бўйи етган» қизнинг ўзи қандай қарайди? Пьесада айтилишича, Дилафрўз анча шўх ва шаддод. У мотоциклда ҳали Унсин холанинг оёғини, ҳали яна бировнинг итини босиб кетади, чайқовчи Нозим буванинг боғидан шафтоли ўғирлайди ва ҳоказо. Бундай қизни турмушга чиқаришнинг ўзи бўлмайди, албатта. Шу тарика бир томонда ота ва унинг совчи, қудалари, иккинчи томонда қиз ва унинг дўстлари ва тарафкашлари ўртасида табиий, аммо кучли конфликт етила бошлайди. Ёш драматург Исфандиёр янги асари — «Отасининг қизи» комедиясида ана шу конфликтдан усталик билан фойдаланади. Конфликт бамисоли бутун асар сюжети марказига қўйилган ўзак, қолган ҳамма иккинчи даражали саҳналар, кулгили ҳолатлар, сатирик эпизодлар — гўё ана шу ўзак атрофига ўраб-чирмалган ёрдамчи адабий воситалардир. Шундай қилиб, конфликт қиёмига етиб, «портлаш» юз бериши эҳтимоли бўлган вазиятда, саҳнада — Иззат ака хонадонида яна бир одам пайдо бўлади. Бу — Иззат аканинг хотини Ҳакиманинг узоқ қариндоши — Бахтиёр. У «тўрт йилдан буён институтга кирмоқчи. Характери чатоқ. Экзаменаторлар билан баҳслашгани-баҳслашган. Ҳақиқат қидиради. Домлалар ҳам унга ҳар йили ҳақиқатни кўрсатишяпти, лекин ўзи ёмонмас, беозор йигит». Бахтиёр кўпинча бир балоларни ўйлаб чиқаради. Музикали чироқлармиэй, аллалайдиган каравотми! Касал бувисини каравотда ётқизиб, синовдан ўтказмоқчи экан, 20 соат тўхтата олмабди. Кампир асфаласофилинга кетишига оз қопти...

Дастлаб Бахтиёр ҳам вазиятни баттар мураккаблаштиради. Бўлажак «келин» — Иззат аканинг қизини уйда ота-онаси йўғида совчилар ва «куёвлар»дан холи қиламан, деб Дилафрўз билан уришиб қолади. Қисқа-қисқа даҳанаки «жанг» диалоги пировардида йигит ва қизнинг бир-бирларига севги изҳор қилиши билан якунланади. Энди асосий масала — Бахтиёр билан Дилафрўзнинг ўзаро қовушувига қизнинг отасини кўндириш керак. Лекин бу осон кўчадиган иш эмас. Ахир Иззат аканинг бўлажак куёвдан умидлари жуда катта-да. Лекин Бахтиёр кашфиётчи эмасми, отанинг бир мунча эскича дунёқарашлари, мешчанча хулқ-атворидан келиб чиқиб, уни қизиқ вазиятга солади.

...Ярим кечаси Иззат ака ҳовлига чиқади. Энди супага ёнбошламоқчи бўлиб турганида дарахтда ранг-баранг чироқлар ёниб, ғалати овоз эшитилади. Кейин девор устида оқ шарпа — отасининг арвоҳи кўриниб, «Мен сенга бўлажак куёвимизнинг номини айтгани келдим. У — Бахтиёр», — дейди. Бундан ўтакаси ёрилгудай аҳволга келган Иззат ака Бахтиёр уюштирган арвоҳ билан боғлиқ «тушига» лаққа ишонади. Ота бир мунча ички изтироблар ва мужмал иккиланишлардан сўнг қизини Бахтиёрга беришга рози бўлади. Шу тариқа комедия якунида замонавий эътиқод, ёшларга хос курашчанлик эскилик сарқитлари устидан ғалабага эришиб, севги-муҳаббат тантана қилади.

Бизнингча, Исфандиёрнинг мазкур комедиясининг тарбиявий-эстетик аҳамияти шундаки, у ҳозирги ёшларни ўз тақдирларини ўзлари белгилашлари, ҳақ йўлда, пок севги йўлида курашчан бўлишга чорлайди, баъзи-баъзида айрим замондошларимизда учраб турадиган эскича дунёқарашларни ва улар билан боғлиқ тўсиқларни зукколик билан енгишга ўргатади.

Исфандиёрнинг «Ишонмасанг ўламан, хотин» комедиясининг сюжети ҳам худди шу йўсинда қурилган бўлиб, унда оила, эр-хотин можароси асар марказига қўйилган. Маълумки, бир вақтлар адабиётшуносларимиз оила ҳақида — «майда» мавзуларда ёзилган асарларни танқид тиғи остига олиб, каттароқ, муҳимроқ мавзуларда асарлар ёзишни тарғиб қилишган эди. Исфандиёрнинг мазкур комедияси фақат оилавий можароларга бағишланган десак, унчалик тўғри бўлмайди. Худди «Отасининг қизи»даги каби драматург бу ерда ҳам эр-хотин ўртасидаги конфликтни асар марказига ўзак қилиб қўяди-ю, ана шу конфликт атрофида юзага келган кулгили воқеа-ҳодисалар ёрдамида ҳаётимизда учраб турадиган Малиёров сингари айрим «амалдор» шахсларнинг кирдикорларини фош қилади, оиладаги тотув турмуш, ширин ҳаётни қадрлашга чорлайди.

Исфандиёрнинг республикамиз театрларида намойиш қилинаётган комедиялари эътиборга молик. Зотан, комедиядек мураккаб ва камёб жанрга таниқли драматургларимиз камдан-кам мурожаат қилаётган бир пайтда бу соҳага Исфандиёрдек ёшларнинг кириб келиши, қувонарли ҳолдир.

Малик МУРОДОВ,
филология фанлари доктори.

Ҳожиакбар ШАЙХОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ
1982—83 ўқув йили учун
қуйидаги ихтисослар бўйича
кундузги бўлимга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Агрокомия, ўсимликлар муҳофазаси, ер тузилиши.

8 йиллик ёки ўрта мактаб ҳажмида маълумоти бўлган ва кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган 30 ёшгача бўлган гражданлар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 3 йилу 6 ой ва 2 йилу 6 ой.

Техникумга қабул қилишда қуйидагилар имтиёзлардан фойдаланадилар: 8 йиллик мактабни битириб мақтов ёрлиғи билан мукофотланганлар, ўрта мактабни медаль билан битирганлар, совхоз, колхозлар томонидан белгиланган тартибда техникумга йўлланма билан келганлар, танлаган ихтисоси бўйича камида 2 йиллик амалий иш стажига эга бўлганлар, Совет Армияси сафидан бўшатилганлар.

Техникум қошида колхозлар ва совхозларнинг агроном-ташкилотчилари тайёрлаш бўйича махсус бўлим бор. Бу бўлимга колхоз ва совхозларнинг йўлланмаси билан келган ва 35 ёшгача бўлган бўлим бошқарувчилари ва бригадирлар (шу лавозимларда камида 3 йиллик иш тажрибасига эга бўлишлари лозим) кириш имтиҳонларини топширган тақдирда қабул қилинадилар.

Урта маълумотлилар учун ўқиш муддати 2 йил.

Қабул қилиш тўғрисида ариза директор номига ёзилади ва унда танланган ихтисослик кўрсатилади. Аризага маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмидаги 4 та фотосурат илова қилинади. Кирувчилар туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, ҳарбий билет ёки рўйхатга олинганлик тўғрисидаги гувоҳномани шахсан кўрсатадилар.

Аризалар ўрта мактаб ҳажмида маълумотлилардан — 14 августгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари — 20 августгача.

Ер тузилиши ихтисослигига кирувчилар ўрта мактаб базасида рус тили ва адабиёти (иншо), ўзбек группаларида — ўзбек тили ва адабиёти (иншо), математика (оғзаки)дан имтиҳон топширадилар. Агрономия ва ўсимликлар муҳофазаси ихтисослигига кирувчилар — рус тили ва адабиётидан (иншо), ўзбек группаларида — ўзбек тили ва адабиётидан (иншо), химия (оғзаки)дан кириш имтиҳони топширадилар.

Техникумни битирганларга асосий мутахассисликдан ташқари қўшимча тракторчи, пахта териш машинаси ҳайдовчиси касбларига ҳам эга бўладилар.

Адрес: 702043, Тошкент области, Калинин райони, Назарбек посёлкаси (64, 79, 53-автобусларнинг «Бирлик» бекати; 8, 17-трамвайларнинг «Бешқайрағоч» бекати).

СССР Давлат банкининг
ТОШКЕНТ ҲИСОБ-КРЕДИТ ТЕХНИКУМИ
1982—83 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда СССР давлат банки ва омонат кассалари учун пул муомаласи ва кредит, давлат банкида ҳисоб ва техника, қишлоқ хўжалигини пул билан таъминлаш ва қарз бериш ихтисослари бўйича ўрта малакали ходимлар тайёрлайди.

Ўқиш — ўзбек ва рус тилларида.

Техникумга — кундузги бўлимга 30 ёшгача, сиртқи бўлимга ёшидан қатъи назар йигит ва қизлар қабул қилинади. Тўлиқсиз ўрта ва ўрта мактаб ҳажмида маълумотлилар — сиртқи бўлимга, ўрта мактаб ҳажмида маълумотлилар — кундузги бўлимга қабул қилинади.

Техникумда ўқиш муддати — ўрта мактабни битирганлар учун 1 йилу 10 ой — кундузги бўлимда ва 2 йилдан 4 йилгача — сиртқи бўлимда.

Техникумга кирувчилар тўлиқсиз ўрта мактаб базасида — рус тили (диктант), математика (оғзаки); ўрта мактаб базасида — рус тили ва адабиёт (иншо), математика (оғзаки) дан кириш имтиҳонлари топширадилар.

Дарслар ўзбек тилида олиб бориладиган группага кирувчи маҳаллий миллат вакиллари рус тили ўрнига тўлиқсиз ўрта ва ўрта ўзбек мактаби программаси ҳажмида ўзбек тилидан (ёзма) кириш имтиҳони топширадилар.

Қабул қилиш ҳақида директор номига ёзилган аризада танланган ихтисос кўрсатилиши керак. Аризага тўлиқсиз ўрта ёки ўрта мактабни битиргани ҳақидаги ҳужжат (асли), район касалхонаси (поликлиника) врачи томонидан берилган 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмида 4 та фотосурат, камида 2 йиллик иш стажига эга бўлганларнинг меҳнат дафтарчасидан кўчирма қўшиб топширилади.

Сиртқи бўлимга кирувчилар ҳам шу ҳужжатларни топширадилар.

Туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, ҳарбий билет ёки рўйхатга олинганлик тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Аризалар кундузги бўлимга ўрта мактаб базасидаги группаларда — 14 августгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари 21 августгача, рўйхатга ўтказиш 22 августдан 24 августгача;

Сиртқи бўлимга аризалар 10 августгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари 10 августдан 20 августгача, ўқувчилар сафига ўтказиш 21 августдан 30 августгача.

Техникум ўқувчилари умумий асосларда ётоқхона ва стипендия билан таъминланадилар.

Техникум адреси: Тошкент шаҳри, Киров райони, Софийский проспекти (2, 25, 16, 28-трамвайларнинг «Геологоразведка» бекати; 8, 9, 51-автобусларнинг «Ғалаба боғи» бекати).

Й. ОХУНБОБОЕВ НОМЛИ КЎР БОЛАЛАР РЕСПУБЛИКА ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН МАКТАБ-ИНТЕРНАТИ
1982-83 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Машғулотлар ҳамма синфларда ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Мактаб-интернатда ўқувчилар давлат томонидан тўла таъминланадилар.

Ўқувчилар мактаб-интернатни битирганларидан сўнг уларга ўрта маълумот эгаллаганликлари тўғрисида аттестат ҳамда меҳнат шартномаси бўйича малака олганлиги тўғрисида гувоҳнома берилади.

Мактаб-интернатни битирганларга кўриш бўйича инвалидлик пенсияси белгиланади.

Ҳужжатлар — 30 августгача қабул қилинади.

Мактаб-интернат қошидаги мактабгача ёшдаги болалар бўлимида болалар уч ёшдан бошлаб тарбияланадилар.

Бизнинг адрес: 700007, Тошкент шаҳри, Генерал Петров кўчаси, 20-уй. Телефонлар: 66-22-53, 66-29-42 (89 автобус, 3, 23, 22, 29 трамвайларнинг «Шастри» автостанцияси» бекати).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
БИОХИМИЯ ИНСТИТУТИ
молекуляр биофизика лабораториясининг **кичик илмий ходими**
вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: 700125, Тошкент шаҳри, М. Горький проспекти, 56-уй.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ядро физикаси институти коллективи бўлим бошлиғи П. О. Тожибоевга отаси

Орифжон ТОЖИБОЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Кўрлар жамияти Марказий правлениеси Президиуми Кўрлар жамияти Марказий правлениеси Президиуми раисининг ўринбосари Ш. О. Эшоновга синглиси

Нишонбиби Обидовна ЖУРАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ФАН-ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

БАКТЕРИЯ ЭЛАГИ

Ғалвир билан сув олиш ҳам беҳуда бўлиб чиқмади. Ғоят майда полимер «Элак» ишлаб чиққан белоруссиялик олимлар сувни айни шу тахлитда стерил ҳолга келтирмоқдалар. Микрофильтр сув молекулаларини бемалол ўтказиб юбориб, «улкан» бактерияларни ушлаб қолади. Бунда суюқликни зарарсизлантириш ғоятда соддалашади: уни қайнатишга, унга радиактив изотоплар билан ишлов беришга ҳам эҳтиёж қолмайди.

Белоруссия ССР Фанлар академияси физик-органик химия институтининг олимлари бактериялар учун тузоқ тайёрлаш мақсадида шундай химиявий бирикма танлаб олдиларки, у масалан капрон молекулаларини ғалати бир тўр структура шакллантиришга мажбур қилдилар. Бунинг натижасида сиртдан қоғозга ўхшаб кетадиган юпқа, эластик ва жуда пишиқ плёнка ҳосил бўлади.

Олимларнинг бу ечимлари микроэлектроника корхоналарида қўллана бошлади. Бу жойларда улар бир йилнинг ўзидагина миллион сўмга яқин иқтисодий самара берди. Бактериялар микросхема элементлари орасига тушса баъзида ҳақиқий қисқа туташиш вужудга келтиради. Эндиликда эса микрофильтрлар ёрдами билан технологик эритмалар албатта шу зўраки «ёвуз ниятлилар»дан ҳоли қилинади. Шу билан бирга брак маҳсулот чиқиши ғоятда камаяди.

Микробиология саноатида ва дори-дармон тайёрлашда полимер материаллардан ишланган микрофильтрлар жуда қўл келади.

Д. ПАТИКОВ,
ТАСС мухбири.
МИНСК.

«Совет Ўзбекистони» ШАХМАТ КЛУБИ

ТАРИХ ФАНЛАРИ КАНДИДАТИ, СССР СПОРТ МАСТЕРИ М. МУҲИДДИНОВ БОШҚАРАДИ

БИРИНЧИ САБОҚ

Советлар мамлакатида халқнинг меҳнат ва турмуш шароитлари тубдан ўзгарди. Меҳнаткашлар фан ва маданият хазиналаридан фойдаланиш имкониятига эга бўлдилар. Шундай қулай имкониятлар туғилдики, В. И. Ленин ибораси билан айтганда, улар ўзларининг лаёқатларини ўстира оладилар, талантларини юзага чиқара оладилар ва бу талант ҳамда истеъдодлар халқда тўлиб-тошиб ётибди...

В. И. Ленин ёшларни тарбиялаш юзасидан Клара Цеткин билан суҳбатлашганида шундай деган эди: «Ёшлар учун айниқса хушчақчақ ва тетик бўлиш зарурдир. Соғлом спорт-гимнастика, сувда сузиш, экскурсиялар, турли-туман жисмоний машқлар ҳар хил маънавий қизиқишлар, ўқиш-ўрганиш, таҳлил қилиш, излаиш ва ҳоказолар имконияти борича биргаликда қўшиб олиб борилмоғи керак».

Коммунистик партия ёш авлодни болалик чоғидан бошлаб соғлом қилиб тарбиялашни, уларда жисмоний ва маънавий кучларини уйғун равишда ривожлантиришни таъминлашни ўзининг энг муҳим вазифаларидан бири деб ҳисоблайди. Бу эса физкультурани ва оммавий спортнинг барча турларини, жумладан шахмат санъатини ҳар томонлама ривожлантиришни, аҳолининг тобора кенг табақаларини бу ҳаракатга жалб этишни тақозо қилади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети ўтган йили «Физкультура ва спортнинг оммавийлигини янада ошириш тўғрисида» муҳим қарор қабул қилдилар. Қарорда жумладан шундай дейилган: «Жисмоний машқлар, спорт ва туризм билан шуғулланиш яқин йилларнинг ўзидаёк совет кишисининг, айниқса, болалар ва ёшларнинг кундалик эҳтиёжига айланиб қолмоғи учун физкультура ва спортни янада юксалтиришга доир амалий тадбирлар ишлаб чиқиб, турмушга татбиқ этилсин».

Шахматни тобора ривожлантириш, уни янада кенгроқ оммалаштириш хусусида мамлакатимизда, жумладан республикамизда катта ишлар амалга оширилиб келинмоқда. Бу борада шахмат адабиётлари яратиш, айниқса, муҳим аҳамият касб этади. Шахматнинг бошқа спорт турларидан фарқли ўлароқ бир ажойиб томони борки, у ҳам бўлса, унинг чексиз имкониятларидан ташкил топувчи воқеалар жараёни: ўйин асослари, қонун-қоидалари, мураккаб ҳисоб-китобларини бемалол қоғозда акс эттириш мумкин. Ҳа, бунинг учун кинолентадар олиш, уни албатта экранда намойиш қилишга эҳтиёж йўқ. Шу жиҳат билан шахмат аниқ фанларни эслатади. У ўргатилиши ва ўрганилиши қулай спорт турларидан биридир.

Кейинги йилларда республикамизда қатор шахмат китоблари нашр этилди, газета ва журналларда шахмат бурчаклари, телевиденеда шахмат мактаби очилди. Агар республикамизда ҳозир 300 мингдан зиёд киши шахмат билан мунтазам шуғулланаётганлиги, шахмат тахтаси ёнида маданий ҳордиқ чиқараётганларнинг умумий сони эса янада кўплиги назарда тутиладиган бўлса, қилинган ишлар эҳтиёжни асло қопламаётгани аниқ. Жами беш-ўн минг нусхада чоп этилаётган китобларни бир варақдан тарқатганда ҳам мухлисларга етмай қолиши турган гап. Ана шу эҳтиёжни қисман камайтириш мақсадида «Совет Ўзбекистони» редакцияси ўз саҳифаларида шахмат клуби машғулотларини ёритиб боришни лозим топди ва СССР спорт мастери, СССР Журналистлар союзининг аъзоси, Бутуниттифоқ тоифасидаги спорт судьяси, республикада хизмат кўрсатган тренер, тарих фанлари кандидати Мамажон Муҳитдиновни клуб машғулотларига мутасадди этиб тайинлади. Машғулотлар икки ҳафтада бир марта олиб борилиши режалаштирилди. Уларда Сиз, азиз газетхонлар — шахмат шайдолари ажойибот-ғаройиботларга тўла ўзига хос оламга сайр қиласиз, унинг гулшанидаги турли-туман неъматлардан баҳраманд бўласиз. Клубимиз машғулотлари шахмат тарихи, жаҳон, Иттифоқимиз ва республикамиз таниқли гроссмейстерлари ҳамда мастерлари ҳаёти ва ижодидан намуналар, ўйин асосларини тушунтириш ва бошқа қизиқарли материаллардан ташкил топади. Вақти-вақти билан конкурс-викториналар ўтказиб турилади. Чунончи, бу йил СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига атаб шахмат масалалари ва этюдларини ечиш бўйича катта конкурс ўтказиш мўлжалланмоқда. Сиз юборган саволларга билдирилган фикр, мулоҳаза ва истакларга жавоб бериб турамиз...

Минг йил бурун битилган мана бу сатрлар шахматнинг таъриф-тавсифига тегишлидир:

Майдон аро беллашади икки баҳодир,
Қалби қайнар, кўнгли жўшар ҳар ишга қодир.
Икки моҳир баҳодирга бўлинган майдон,
Ажиб жанггоҳ суратида кўринар шу он.
Томирларда жўш урса-да уларнинг қони,
Бир томчи ҳам тўкилмайди, бешикаст жони...

Алишер Навоий ўзининг бир ҳикоятида шахматни олижаноб, бенуқсон жанг, деб атагани бежиз эмас.

Қилай шулкун бу даврондан ҳикоят,
Замон, шатранж-у иқболдан шикоят.
Тушиб ишқим самовий бир гўзалга,
Кўриб ҳуснин тилим келди ғазалга.
Қора ҳам оқ қўшинларни қилар саф,
Суриб кетди, қилолмас ҳеч киши даф.
Суриб ғолиб қора отларни доно,
Деди: «Кишт!», сақлади юрган ҳамоно,
Қаро зулфи каби тунда қилиб мот,
Чўзиб бармоқ, хушумни олди ҳайҳот...
Пиёда фарзинду руҳ қилди ҳамла,
Деди: «Ўйнар эсанг эс-ҳушни жамла».

Шатранж ўйини шаънига айтилган бу байтлар «Минг бир кеча»да мавжуд.

Учюришдамот

Клубимиз машғулотларига дебоча сифатида биз қуйидаги масалани эълон қилдик. У ажойиб тарихга эга. Шахмат — ажойиб ақл гимнастикаси, деган таъбирни Владимир Ильич Ленин берган. Миллионлаб шахмат ҳаваскорлари бу улуғ революционер ва мутафаккир шахматни севгани, уни коммунистик жамият кишисини маданий тарбиялаш воситаларидан бири сифатида қадрлагани билан бениҳоя фахрланадилар. Ильич тахтадаги доналарга тегмай, бу масала устида беш минутча ўйлагач, унинг жавобини топган. Қани, сиз, азиз дўстлар, буни қанчада ҳал қиларкинсиз?

1-масала

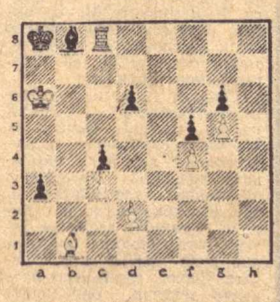

Азиз дўстлар! Бу ҳақдаги ва бошқа фикр-мулоҳазаларингизни, сўров-истакларингизни бизга йўллаб турасиз, деган умиддамиз. Жавобларингизни «Совет Ўзбекистони» газетаси. «Шахмат клуби»га деб ёзинг.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Халқ чолғулари садолари. 10.20 — Румянцевнинг иши. Бадиий фильм. 12.00 — Концерт. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильм. 15.45 — А. Островский: Бўрилар ва қўйлар. 16.40 — Халқ куйлари. 16.55 — Рус тили. 17.25 — Б. Постникова чалади. 18.15 — Стадион ҳамма учун. 18.45 — Экономика тежамли бўлиши керак. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мамлакат далаларида. 19.45 — Эзоп. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. Динамо (Мн) — Динамо (Тб). Танаффусда — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильмлар. 10.00 — Мультфильмлар. 10.25 — Француз тили. 10.55 — Концерт. 11.40 — Дастлабки беш йилликлар қурилиши. 12.10 — Ўрмон арғимчоқлари. Бадиий фильм. 13.15 — Инсон. Ер. Коинот. 14.00 — Шекспирнинг ўнта сонети. 14.25 — Бил ва уддала. 15.10 — Телекурсатув. 15.45 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Фан оламида. 16.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Илмий-оммабоп фильм. 19.00 — Мотоспорт бўйича СССР чемпионати. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.00 — Яроқсиз. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Болалар учун спектакль. 13.15 — Совет Иттифоқи шаҳарлари. 14.15 — Хотира белгиси. Бадиий фильм. 18.05 — Қўтирчоқ фильм. 18.15 — Тенгдош. 18.45 — Кинопрограмма. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ўзбекистон музика санъати арбоблари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистон музика санъати арбоблари (давоми). 21.30 — Время. 22.05 — Чорвачилик—зарбдор фронт. 22.20 — Адолат. Телетеатр. 00.20 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.20 — Телефильмлар. 19.20 — Реклама. 19.40 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Пассажир — азиз меҳмонимиз. 20.50 — Телефильм. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Шу куннинг қўшиқлари. 9.30 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 18.15 — Грузия эстрадаси артистларининг концерти. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Бағдод самовати. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Жоним, Тошкентим. Концерт. 23.10 — Футбол. Шахтёр (Донецк) — Пахтакор.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари—33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.